

ΜΟΥΡΕΣ ΠΙΝΕΛΕΣ

ΔΕΚ. 82
ΝΟ 1 6F.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΚΗΣ
ΑΝΑΣΤΗΤΗΣΗΣ

Ένα περιοδικό έχει πάντα ένα πρόλογο, κι ένας πρόλογος έχει μια αρχή. Κι όπως εμείς θέλουμε τούτο το περιοδικό να έχει κάποια πρωτοτυπία, διαλέξαμε του πρόλογο να του βάλλουμε στην αρχή.

Βρήκαμε λοιπόν δυο απλές, καθημερινές λέξεις και... φύγαμε...

γεια σας

Είμαστε μια ομάδα ανθρώπων, η ίσως καλύτερα μια παρέα. Μια παρέα όμως λιγάκι ιδιόρρυθμη, όχι και τόσο συνηθισμένη, που καθόλου δεν θέλει να είναι στατική. Βρεθήκαμε μαζί, όπως και κάθε άλλη παρέα, γιατί οι ανάγκες μας ήταν παρόμοιες, ή τουλάχιστο μπορούσαν να υπάρξουν και, σε κάποιο βαθμό, να εκφραστούν μαζί. **Ανάγκες επικοινωνίας** με τους άλλους ανθρώπους σε κάθε μορφή: συζήτηση, τραγούδι, καϊγνίδι, σεξ* για σχέσεις πιο ουσιαστικές, πιο ανθρώπινες. **Ανάγκες για ανεύρεση μιας ταυτότητας** κι ενός τρόπου ζωής αλλιώτικου απ' αυτό που μάς προσφέρει η συγχρονη καταναλωτική κοινωνία του θεάματος, που μας μετατρέπει καθημερινά σε θεατές της ζωής μας. **Ανάγκες συλλογικής αντίδρασης** έξω από την καθοδήγηση των κομμάτων, ενάντια σ' αυτή την κοινωνία-εργοστάσιο που παράγει ανθρώπους-μηχανάκια. Γιατί ξέρουμε πως η προσπάθεια για την προσωπική μας απελευθέρωση είναι ταυτόχρονα μια κάλη με τον εαυτό μας και μια κάλη με την κοινωνία ολόκληρη. Όπως ξέρουμε πως ο αγώνας για την κοινωνική απελευθέρωση είναι μια κάλη συλλογική, αλλά και μια κάλη με τον εαυτό μας τον ίδιο.

Τούτο το περιοδικό είναι η έκφραση της ανάγκης μας να μιλήσουμε, αναμεταξύ μας αλλά και πιο πλατειά. Αλλά και μια πρώτη προσπάθεια για συγκρότηση και συλλογική έκφραση του χώρου τούτου.

Τώρα που ο πρώτος κύκλος της μεταξύ μας επαφής έχει τελειώσει,

- με τη προσπάθεια επαναπροσδιορισμού των σχέσεων μας
- με τις κάποιες εμπειρίες ομαδικής δουλειάς σε μοντέλλο αντι-ιεραρχικό
- με ενθουσιασμούς, λάθη, τοποθετήσεις και επανατοποθετήσεις όλων μας
- με κάποιους που έφυγαν και κάποιους που ήρθαν,

ξεκινούμε το δεύτερο κύκλο αρκετά πιο ξεκαθαρισμένοι ιδεολογικά, ελπίζοντας σε κάτι καλύτερο.

Παίρνουμε το λόγο αρνούμενοι την ιδεολογία που παράγεται μαζικά γύρω από τα προνόμια της "αυθεντίας" και τού "ειδικού", για να μάς κρατήσει αιώνια φιμωμένους.

Θέλουμε να μιλήσουμε χωρίς περιστροφές, σε μια γλώσσα φιλική, απλή κι ευκολονόητη.

Αναζητούμε ένα τόνο ευαίσθητο και τρυφερό ένα λόγο πιο ανθρώπινο, για να μπορέσουμε να εκφραστούμε και να 'ρθούμε σ' επαφή. Προσπαθούμε να χειριστούμε προβλήματα καθημερινά, αλλά και θέματα "δύσκολα", "θεωρητικά", που μάς έμαθε να τα βλέπουμε σαν τετοια, μια κοινωνία που μάς θέλει κοιμισμένα, άβουλα και παθητικά κιονάκια στην υπηρεσία της.

Μια κοινωνία που απο κολυ νωρίς φρόντισε να μάς μάθει μέσα από όλα τα γρανάζια της μηχανής της -γονείς, καθηγητές, αστυνομία, αφεντικά- πως ο τρόπος λειτουργίας της είναι φυσικός κι αναπόφευχτος. Πως είναι κολυ πολύπλοκος για μάς και πρέπει μόνο να υπακούμε στους ρόλους εξουσιαζόμενου-εξουσιαστή που μάς επιβάλλει, για να μπορεί να συνεχίσει να λειτουργεί. Μια κοινωνία που μάς έμαθε να λέμε πάντα ναι και ποτε όχι.

Πρέπει πρώτα απ' όλα να αρχίσουμε να αμφισβητούμε και να μάθουμε να λέμε όχι.

Όχι στη μετατροπή μας σε κρόβατα από την οικογένεια, το σχολείο και το στρατό.

Όχι στο μηχανισμό διαλογής και τον τρόπο λειτουργίας τού σχολείου.

Όχι σε κάθε στρατό που μάς μετατρέπει σε φαλλοκρατικά μηχανάκια θανάτου, για την υπεράσπιση της εξουσίας τού κεφαλαίου και τού κράτους.

Όχι στην εξουσία τού άντρα πάνω στη γυναίκα και το διαχωρισμό των ρόλων για τα δυο φύλα.

Όχι στην εξουσία των εφεροφυλόφιλων πάνω στους ομοφυλόφιλους και την καταπίεση και κοινωνικοποίηση της ομοφυλόφιλης επιθυμίας.

Όχι σε μια οικονομική ανάπτυξη που καταστρέφει αθεράπευτα το φυσικό περιβάλλον.

Όχι στις φυλακές και τα ψυχιατρεία, που φτιάχνονται για να φροντίσουν για τη "διόρθωση" και προσαρμογή των απροσαρμοστών στην αρρωστημένη μας κοινωνία.

Όχι στη δουλειά-δουλεία και την εκμετάλλευση μας από τους καπιταλιστές, ή τους κομματικούς στις χώρες τού "υπαρχτού σοσιαλισμού", και το κράτος.

Όχι στην εκμετάλλευση των χωρών τού Τρίτου Κόσμου από τις πλούσιες χώρες, της Δύσης και της Ανατολής.

Όχι στη χρησιμοποίηση τού κυπριακού "εθνικού" προβλήματος, από δεξιούς και αριστέρους, που γίνεται για την εξυπηρέτηση των κρατικών συμφερόντων, καλώντας μας κάθε λίγο

και λιγάκι να "σπίξουμε τις ζώνες", όταν κά-
νω στη ράχη μας μια μερίδα καπιταλιστων θη-
σαυρίζει. Φαινόμενο που παρατηρείται παγκό-
σμια για τον ευνουχισμό της αγωνιστικότητας
των λαων.

Όλα αυτά τα όχι δεν είναι ούτε αρνητικά,
ούτε απελπισμένα, γιατί με την μετατροπή
τους σε μαζικά, σε κοινωνικά κινήματα, είναι
φορείς μιας διαφορετικής κοινωνικής ζωής,
κάποιων άλλων σχέσεων ανάμεσα στους ανθρώπους
μιας άλλης λειτουργίας κι ίσως μιας άλλης
κοινωνίας.

Πιστεύουμε όμως, πως για να μπορέσει κάποι-
τε να υπέρξει μια πραγματικά αλλιώτικη, πιο
ανθρώπινη κοινωνία, με καινούργιες σχέσεις
ανάμεσα στους ανθρώπους, πρέπει όλα αυτά τα
κινήματα ενάντια στην καταπίεση και την εκμε-
τάλλευση, να βγαίνουν μεσ' απ' αυτούς που υφί-
στανται τη συγκεκριμένη κάθε φορά καταπίεση
και να οδηγούνται από τους ίδιους. Χωρίς με-
σολαβητες και μισθώτους αντιπροσώπους από
κόμματα και συνδικάτα, που σαν απαραίτητη
φανταχτερή καρικατούρα κάθε κράτους, που-
λουν "διεκδικήσεις" και δικαιώματα, ή ακό-
μα (τα αριστερα), "επαναστατικά" όνειρα σε
τιμες ευκαιρίας και με μικρες μηνιαίες δό-
σεις. Ονειρευόμαστε τη μέρα που εργατοκατε-
ρες, φοιτητοκατέρες, μαθητοκατέρες, και όλων
των λογίων κατέρες, θα αναγκάζονται να απευ-
θυνθούν στις μικρες αγγελίες του τύπου:
Άνεργος καθοδηγητής και παραγωγός φευδαισθή-
σεων ζητεί επειγόντως δουλειά. ΣΟΣΥ. Ονειρευ-
όμαστε τη μέρα που κάθε άνθρωπος θάχει μια
δική του προσωπικότητα και θέληση.

Δεν βάζουμε σαν στόχο την άνοδο στην
εξουσία, ειρηνική ή επαναστατική, γιατί για
μάς κράτος δεξιάς και κράτος αριστερας ση-
μαίνει πάντα κράτος. Και κράτος σημαίνει κα-
ταπίεση. Αυτά τ' αφήνουμε για τους "σύντρο-
φους" πολιτευτες της αριστερας, που όταν οι
συνθήκες (εθνικές, διεθνείς κ.α.) θα επιτρέ-
ψουν να βγουν αυτοι πάνω, θα μπορέσουν επι-
τέλους να πραγματοποιήσουν τη "σοσιαλιστική
μεταστροφή" του κράτους που, "κάτι με χρόνια
με καιρους", θ' αυτοκαταλυθεί βέβαια. Του "σο-
σιαλιστικού κράτους", που στόχο του θα έχει
την εξυπηρέτηση των συμφερόντων του εργατή.
(άλλο αν ο ίδιος δεν έχει συνείδηση των συμ-
φερόντων του και αντιδρα -ιδε Πολωνία-. Οπό-
τε αναγκάζεται η αστυνομία να εκέμβει για να
εκαπαφέρει την "τάξη" -προσέξτε, η σοσιαλι-
στική όχι η καπιταλιστική, "άλλαξε ο Μανο-
λιος κι έβαλε τα ρούχα του αλλιως"). Του σο-
σιαλιστικού κράτους που θα κάνει τους σημε-
ρινους μας ηγέτες πολιτευτες "να κάνουν τα
καλούκια τους... κόκκινα".

Αρνούμαι,
αρνούμαι, κείνα που μου μάθαι
' κείνα που με μαθαίνουν
παιδικό παιχνίδι της αποδοχής
όχι δεν είμαι.
Αρνούμαι τις "ωραίες" γνώσεις τους
μου θυμίζουν μαρμαρίνο ταφο
βκαλισμένο, ωραίο
όταν του ανοίξεις όμως,
νοιώθεις την δυσοδοσία
τα θκουήκλια να θερμονται
τότε αντιμετωπίζεις την πραγματικότητα
είναι ένας ωραίος ταφος
αλλά... ταφος. Γλαύκος 21-5-81

Για μάς δεν υπάρχουν συμβιβασμοί με το
κράτος, κόκκινο ή γαλάζιο. Θέλουμε την άμε-
ση αυτοδιαχείριση από τη βάση.

Ουτοπία, θάλεγε κανένας. Όμως εμείς δια-
λέγουμε τούτο τον αγώνα με την ελπίδα σε
μια αλλαγή ουσιαστική, παρα το "σοσιαλιστι-
κό ρεαλισμό" που ανθίζει στη Πολωνία, Κίνα
και την ΕΣΣΔ.

Εχοντας σαν στόχο την κατάλυση της εξου-
σίας και τού κράτους, δεν θα μπορούσαμε παρα
να υιοθετήσουμε μοντέλλα οργάνωσης βασισμέ-
να σ' αυτά που ζητούμε, δηλαδή αντι-εξουσια-
στικά και αντι-ιεραρχικά. Σ' αντίθεση με τις
οργανώσεις και τα κόμματα που φτιάχνονται
από δεξιους, αριστερους κι αριστεριστες στο
πρότυπο λειτουργίας τού κράτους, (εγγραφές
μελών, εκλογες, διοικητικά και κεντρικά
συμβούλια), επειδή ακριβώς δικος τους στό-
χος είναι να το κ α ι τ ι α λ ά β ο υ ν.

Θέλουμε την ανάπτυξη της αντίστασης παν-
του όπου είναι δυνατό, την καταστροφή όλων
των εξουσιαστικών δομών που αντιστοιχούν
στην εξουσιαστική μας κοινωνία, και τη μετα-
τροπή τους, με τη συντριβή όλων των δεσμων
της υποταγής που τη δένουν με τούς μηχανι-
σμούς τού κράτους.

Επειδή ακριβώς υποστηρίζουμε όλους τούς
αγώνες όπου οι άνθρωποι αντιδρούν ενάντια
στην εκμετάλλευση, τον εξευτελισμό τους, τη
μετατροπή τους σε ανθρώπινα μηχανάκια εξου-
σιαστικά κι εξουσιαζόμενα, δεν βάζουμε κανέ-
να περιορισμό σε σχέση με τα θέματα που θα
δημοσιευτούν στο περιοδικό.

Τα κείμενα που δημοσιεύονται εκφράζουν
ΜΟΝΟ ΤΟ ΓΡΑΦΟΝΤΑ και δεν υφίσταται καμία λο-
γοκρισία. Συλλογικά κείμενα από ολοκληρη την
ομάδα είναι αδύνατο στις σημερινες συνθήκες
να υπέρξουν, μια και η ομάδα που αποφάσισε
το ξεκίνημα αυτού του περιοδικου στην Κύπρο,
δεν βρίσκεται αυτή τη στιγμή συγκεντρωμένη
σε μια χώρα, και το περιοδικό τυπώνεται στη
Γαλλία με συμμετοχή και φοιτητων από την Ελ-
λάδα. Συνεργασίες που πιθανο θα θελήσετε να
μάς στείλετε στη Γαλλία, την Κύπρο ή την Ελ-
λάδα, θα προσπαθήσουμε, στο βαθμο πάντα που
μπορούμε και ταιριάζουν στο πνεύμα αυτού τού
περιοδικου, να δημοσιεύσουμε, με την ελπίδα
η αναζήτησή μας να πάει πιο μακρνα και να
βοηθηθεί αυτος ο χώρος στην πρώτη προσπάθεια
του για συλλογική έκφραση.

Πού μπορείτε να επικοινωνήσετε
μας μας:

Georgiou Glafkos
123, rue de Sèze
69006, Λιου
FRANCE

Βασιλεία Δημητριάδου
Πλωτόρος Στρατού 39
Θεσ/νίκη / ΕΠΛΑΔΑ

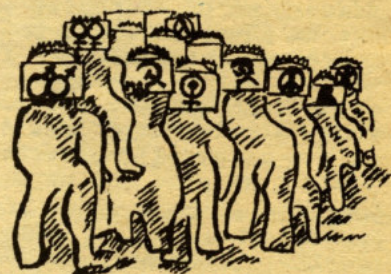
Στους αιώνιους εραστές της ετικέτας, που σίγουρα θα μάς ονομάσουν κάτι ανάμεσα σε αυτόνομους, ελευθεριακούς, αντεξουσιαστές και αναρχικούς (το πιο πιθανό) απαντούμε βγάζοντας τη γλώσσα. Πολυ γελιούνται αν νομίζουν πως μπορούν να ξεμπερδεύουν μαζί μας με μια ετικέτα, στην οποία θα μπρέσουν εκείνοι στη συνέχεια να δώσουν την έννοια που τους βολεύει.

Αρνούμαστε τις ετικέτες γιατί δεν εξυμνεί κανένα μόνο την εξουσία, που έχει παραγει γύρω απ' αυτές μια ολόκληρη ιδεολογία, για να μετατρέψει εμάς και τις ιδεολογίες και κοσμοθεωρίες μας σε αριθμούς και σύμβολα καταχωρημένα σε φακέλους. Για να μπορέσει έτσι στη συνέχεια, δίνοντας μέσα από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης μια δική της έννοια σε κάθε σύμβολο, να πετύχει δυο ταυτόχρονα χτυπήματα σε κάθε κίνημα που αναπτύσσεται: -να εξουδετερώσει την ιδεολογία του, με τη μέθοδο απαμύνησης του τίτλου και διαστρέβλω-

σης του περιεχομένου της, και -να "μαντρώσει" τους υποστηρικτές της, δίνοντας στην ετικέτα νοήματα βίας, διαστροφών, κινδύνου για την κοινωνία κ.α.

Ετσι δεν είναι παράξενο που πρόσφατα από μερικούς "επίσημους" και τον τύπο στη Κύπρο γίνεται χρήση (και κατάχρηση) του όρου "αναρχικός", προωθώντας πάντα, το μοντέλλο του αναρχικού ταραχοποιού με τη βόμβα στο χέρι. Μοντέλλο που βέβαια, δεν είναι μόνο φρούτο κυπριακό, αλλά χρησιμοποιείται και ευρύτερα σε περιόδους προεκλογικές (όπου οι φανταχτερές εκφράσεις και ειδήσεις-σακουνόφουσες είναι απόλυτα απαραίτητες) ή επικίνδυνες πολιτικά (για να αποκρυσταλλώσουν οι άνθρωποι και να ξεχάσουν το καθημερινό φαινόμενο της κρατικής βίας).

Εμείς, πέρα από σκοριαδύματα ιδεολογία γύρω από την οποία συσπειρωνόμαστε, είμαστε άτομα ξεχωριστά και διεκδικούμε την ιδιαιτερότητα και την προσωπικότητα μας σαν τέτοια.

Για την ΟΡΓΑΝΩΣΗ : Μια άποψη.

Η επανάσταση, σαν μορφή γενικευμένης εξέγερσης, σίγουρα θάναί ο βασικός μοχλος για την καταστροφή του παλιού κόσμου. Αλλά μόνος τον και ξερός, όπως τον φυτεύουν τα πτώματα της αριστερας, όσα ακόμα τον φυτεύουν, σίγουρα δεν έχει ελπίδα και προοπτική.

Κάθε μορφή επανάστασης ξεκινάει και στηρίζεται στη καθημερινότητα. Μέσα από την καθημερινή προσπάθεια, για την ανεύρεση του κατακερματισμένου και χαμένου εαυτού, από σχέσεις και θεσμοθετήσεις δηλητηριασμένες από την αλλοτρίωση των εμπορευματικών σχέσεων. Ακριβώς μέσα απ' αυτή, τη καθημερινή προσπάθεια ξεκινάει και η αντίληψη και καθημερινή πρακτική για την αυτονομία, μέσα απ' αυτό το κίνημα που μάς περιβάλλει.

Εδώ στην Ελλάδα τουλάχιστο, παραμένει νωπή ακόμα η εμπειρία των αλάνθαστων επαναστατικών φόρμιζων οργάνωσης και των σωρών των επιχειρημάτων που εγγυούνται αυτή την αλάνθαστη συνταγή. Χρειάστηκαν πολλά χρόνια ώσπου η ίδια η ιστορία να μεταβάλει αυτούς που διατυμπανίζουν αυτά και τις οργανώσεις τους, σ' ένα σωρό από σκατά.

Η μόνη ανθρώπινη μορφή οργάνωσης είναι αυτή που ζούμε μέσα της καθημερινά, είναι αυτή που πάνω της στηρίζεται το ίδιο μας το είναι : η παρέα. Είναι οι σχέσεις μας με τους συντρόφους μας, μ' αυτούς που ζούμε μα-

ζί καθημερινά και δεν συναντιόμαστε μόνο δυο φορές τη βδομάδα για αφισκοκόλληση και για να συζητήσουμε το πρόβλημα της εκανάστασης. Είναι λοιπόν, οι σχέσεις μεταξύ μιας ομάδας ατόμων σε μια παρέα, που απ' τον ίδιο της τον τρόπο ύπαρξης και σε μια όχι τυχαία κατάσταση, μετατρέπεται σε πυρήνα κοινωνικής κριτικής και κοινωνικής δράσης, μέσα απ' την προσπάθεια να επαναπροσδιορίσει τις σχέσεις της. Αλλά η δυνατότητα επαναπροσδιορισμού αυτών των σχέσεων δεν προχωράει πέρα από ένα σημείο, και αυτό γιατί έρχεται σε σύγκρουση με την κρατούσα κοινωνική θέσμευση και κοινωνικοπολιτική πορεία.

Εδώ ακριβώς μπαίνει το πρόβλημα της γενίκευσης μιας τέτοιας λειτουργίας. Δηλαδή ότι αυτές οι καινούργιες σχέσεις και καταστάσεις, θα δημιουργήσουν μια δυνατή σφήνα καρφωμένη στο κουφάρι της γέρινης κόρνης κοινωνίας μας. Τώρα το ποιος θάναί αυτές οι σχέσεις, λογικά θα πρέπει να είναι ένα θέμα πολύ πλατύ.

Μπορεί να ξεκινάει από ένα αθώο ανθρώπινο χαμόγελο και ν' αγγίζει κοινοβιο-κολλεχτιβοποιημένες μορφές συμβίωσης.

Μέσα στη πόλη του καπιταλισμού καιρός να δημιουργήσουμε την δικιά μας πόλη, τις δικιές μας σχέσεις.

Εμείς που πάντα βρισκόμαστε στο περιθώριο κάθε "κοινωνικοπολιτικής" λειτουργίας της κοινωνίας τους.

Το κείμενο αναδημοσιεύεται από το ελληνικό περιοδικό "ΚΟΥΚΟΣ", με μικρές συντακτικές διορθώσεις.

ΚΟΜΜΑ: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Το πιο σημαντικό ίσως ζήτημα-πρόβλημα που απασχολούσε πάντα τους ανθρώπους που ήθελαν και επιδίωκαν την κοινωνική ανατροπή, ήταν αυτο των μορφών οργάνωσης και πάλης. Σε γενικές γραμμές μπορούμε να ξεχωρίσουμε δυο κυρία τάσεις μέσα στο κίνημα όσον αφορά την οργάνωση: τους μαρξιστές-λενινιστές από τη μια, και τους αντεξουσιαστές-αναρχικούς, από την άλλη. Σε τούτο το κείμενο σκοπός είναι να εκφραστούν κάποιες απόψεις γύρω από τον τρόπο οργάνωσης που προτείνουν και υποθέτουν οι πρώτοι, δηλαδή τη δημιουργία κόμματος, και έτσι εδώ δεν θα ασχοληθώ με τις αντεξουσιαστικές μορφές οργάνωσης. Παίρνω όμως την ευκαιρία να τονίσω -γιατί πιστεύω πως είναι σημαντικό να τονιστεί- ότι ο αναρχισμός δεν αντιτίθεται στην αναγκαιότητα της οργάνωσης. Η πάλη ενάντια στις κυρίαρχες τάξεις και στην κοινωνία που αντιμετωπίζει, καταπιέζει και χτυπά τα μέλη της, με μια αρκετά προσεγμένη οργάνωση, θα πρέπει να είναι οργανωμένη. Αρα το πρόβλημα και η διαφορά με τους μαρξιστές-λενινιστές δεν ανάγεται στην αντίθεση οργάνωση ή μη, όπως θέλουν να το παρουσιάζουν οι ίδιοι, αλλά στη μορφή αυτής της οργάνωσης. Αυτά για να ξεκαθαρίζουμε ορισμένα πράγματα και να μην παρασυρόμαστε από τον μύθο του ατίθασου αναρχικού που κυκλοφορεί με τις βόμβες στην πίσω τσέπη τού παντελονιού, ή της αναρχίας= χάος, που φροντίζουν να καλλιεργούν το κράτος και οι "σύντροφοι" μαρξιστές.

Ας δούμε όμως κάπως πιο αναλυτικά πως λειτουργούν τα κόμματα και οι οργανώσεις των μαρξιστών-λενινιστών, ποια είναι η ψυχοσύνθεση τού ατόμου-μέλους, ποια η εξέλιξη ενός κόμματος, και τέλος, γιατί οι αναρχικοί-αντεξουσιαστές απορρίπτουν ολοκληρωτικά αυτή τη μορφή οργάνωσης.

Κατ' αρχή, το κόμμα είναι ένα ιεραρχικά δομημένο, οργανωτικό σχήμα. Μια πυραμίδα δηλαδή αποτελούμενη από ομάδες βάσεις, επιτροπές, γραμματείες, γραφεία κ.λ.π. Είναι ουσιαστικά ένα ακριβές, ένα τέλειο αντίγραφο της ιεραρχικής κοινωνίας, που οι μαρξιστές λένε ότι θέλουν να καταστρέψουν. Θεωρητικά όλη τούτη η πυραμίδα θα πρέπει να δουλεύει στην εντέλεια, έτσι που οι αποφάσεις να παίρνονται από κάτω προς τα πάνω, τα διάφορα σώματα και η ηγεσία να εκπροσωπούν τη βάση, και όλα τα μέλη να συμμετέχουν ενεργά στην όλη λειτουργία τού κόμματος.

Στην πράξη όμως μπαίνει πρωταρχικά ο παράγοντας άνθρωπος, που παίζει και τον σημαντικότερο ρόλο στην όλη υπόθεση. Είναι γι' αυτό που πιο πάνω αναφέρθηκα στη ψυχοσύνθεση τού ατόμου-μέλους.

Γιατί αυτά τα άτομα-μέλη ενός κόμματος, θα έχουν σίγουρα γεννηθεί μέσα σε μια ιεραρχική κοινωνία, θα μεγάλωσαν μέσα σε μια οικογένεια με ιεραρχία, ένα σχολείο με ιεραρχία, θα δεχόντουσαν κάθε μέρα και κάθε ώρα την επίδραση της εκκλησίας και των μέσων "ενημέρωσης" και προπαγάνδας τού συστήματος, έτσι που όλα αυτά θα τους έχουν μεταμορφώσει σε άτομα έτοιμα να δεχτούν, να υπηρετήσουν και να βοηθήσουν στην αναπαραγωγή τού συστήματος και των αξιών που τούς βάζει, με πρώτη φυσικά την ιεραρχία και συνεπώς και την εξουσία. Πριν ακόμα μπουν μέσα στο κόμμα αυτά τα άτομα-μέλη θα έχουν με το καιρο καλουπωθεί τόσο πολύ, που θα θεωρούν κάποια πράγματα που στη ουσία είναι εντελώς παράλογα, όπως είναι για παράδειγμα η ιεραρχία και η εξουσία, φυσιολογικά, χωρίς να αμφισβητούν ούτε το ένα εκατοστό τους. Ενώ αντίθε

τα κάποια άλλα πράγματα εντελώς φυσιολογικά, όπως είναι η απόλυτη ελευθερία, κοινωνική και ατομική, θα τα θεωρούν παράλογα και εξωπραγματικά, το ίδιο άλλωστε που συμβαίνει και με τη συντριπτική πλειοψηφία των ανθρώπων.

Είναι αρκετά συνηθισμένο σήμερα στον καπιταλισμό, δυτικό και ανατολικό, ο άνθρωπος να χάνεται και να διαλύεται μέρα με τη μέρα, χρόνο με το χρόνο, στο εργοστάσιο, στο γραφείο και στην οικοδομή, χωρίς την παραμικρή αντίδραση ή έστω αμφισβήτηση, και θεωρείται απόλυτα φυσικό ότι τού είναι αδύνατο να μπορέσει να φανταστεί τον εαυτό του ελεύθερο, σε μια κοινωνία χειραφετημένη, χωρίς ιεραρχία, εξουσία, κατάρτιση και εκμετάλλευση.

Είτε το θέλουμε είτε όχι, κάπως έτσι μεγαλώνει κάθε άτομο στο σύγχρονο κράτος, και ασφαλώς έτσι θα είναι και τα άτομα που στελεχώνουν τα κόμματα. Ατομα δηλαδή έτοιμα να δεχτούν την ιεραρχία και την εξουσία, να εξουσιαστούν και να εξουσιάζουν όπου τούς είναι δυνατό. Τέτοιου είδους σχέσεις αναπτύσσονται μεταξύ των ανθρώπων σ' οποιοδήποτε κράτος και τούτου είδους σχέσεις αναπτύσσονται και τα κομματικά μέλη και στελέχη στα σπίτια και στις δουλειές τους, αλλά αναμεταξύ τους, σχέσεις που καλλιεργούν και αναπτύσσουν τούς ανταγωνισμούς και τον χαφιεδισμό.

Φαίνεται ότι οι "σύντροφοι" μαρξιστές ξεχνούν, ή κάνουν ότι ξεχνούν όλα αυτά, γιατί αλλιώς δεν εξηγείται η αφέλεια να πιστεύουν ότι φτιάχνοντας ένα ιεραρχικό, απόλυτα συγκεντρωτικό γραφειοκρατικό μηχανισμό, θα μπορέσουν ποτε να φτάσουν στο στόχο τους, στον κομμουνισμό, που όπως λένε δεν θα υπάρχει κράτος - αφού εξελεικτικά θα αυτοδιαλυθεί -, δεν θα υπάρχουν στρατός και αστυνομίες -αφού και αυτά θα αυτοδιαλυθούν-. Το μόνο που πετυχαίνουν είναι να βοηθούν το σύστημα να επιβιώνει

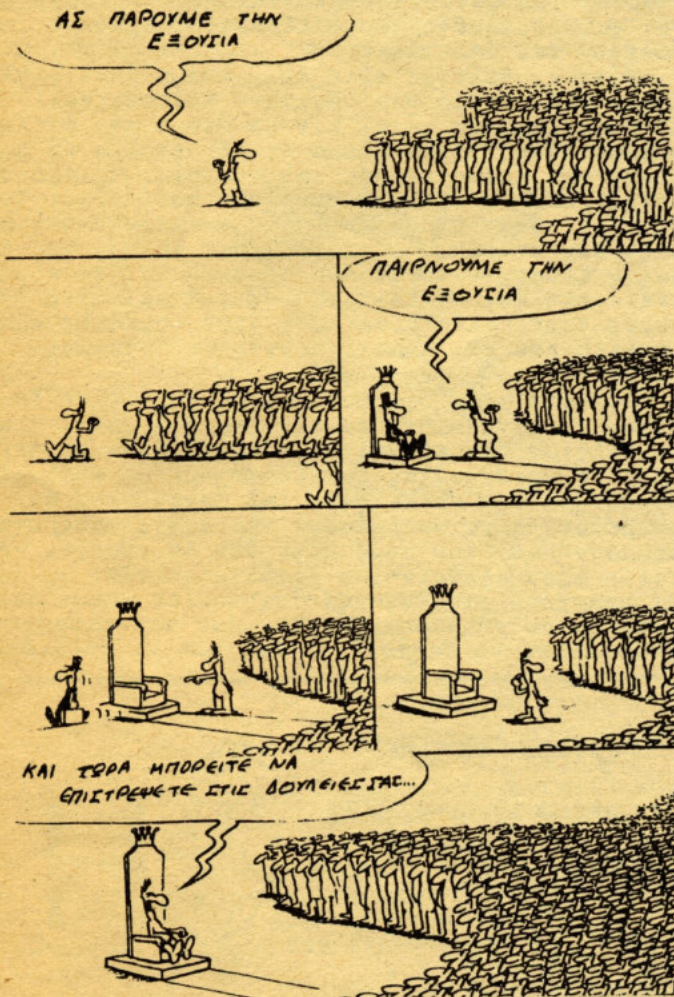

και να αναπαράγεται, ή στη χειρότερη περίπτωση, θα καταφέρουν να αντικαταστήσουν τη μια ιεραρχία με μία άλλη -τη δική τους-, πολυ πιο σφικτη, απρόσωπη και απάνθρωπη και, φυσικα, τη μια καταπίεση με μια άλλη, πολυ πιο σκληρη και φασιστικη.

Μίλησα πιο πάνω για ανταγωνισμούς, βόλεμα και χαφιεδισμό, που βρίσκουν πρόσφορο έδαφος μέσα στα κόμματα. Ταυτόχρονα όμως το κόμμα, απο τη φύση του, καλλιεργει και αναπτύσσει τη γραφειοκρατία.

Είδαμε πιο πάνω πως τα άτομα στον καπιταλισμο διαμορφώνονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να είναι έτοιμα να δεχτούν τις αξίες του συστήματος και το τρόπο ζωής που τους παρέχει. Ας δούμε, πώς αυτο επηρεάζει στη συνέχεια τη λειτουργία και την πορεία του κόμματος.

Στην εξέλιξη του κόμματος θα δωθεί η ευκαιρία σε κάποιους ν' ανέβουν στην ιεραρχία του, είτε γιατί αυτοι υπερτερούν απέναντι στους άλλους πνευματικά -όσον αφορά δηλαδή την μόρφωση, τις γνώσεις και κύρια την ικανότητα τους να εκφράζονται-, είτε γιατί είναι πιο δραστήριοι και συμμετέχουν παραπάνω στην κομματική δουλειά. Σιγα-σιγα, με την ανάπτυξη του κόμματος, θα δημιουργηθούν κλαδικές οργανώσεις -συντεχνία, αγροτική οργάνωση, νεολαία κ.λ.π.-, με αποτέλεσμα να δημιουργείται ένας τεράστιος όγκος δουλειάς που πρέπει να γίνεται. Ταυτόχρονα με τον καιρο οι ομάδες βάσης, μέσα απο τις συνεχείς ανιαρές συσκέψεις, αρχίζουν να διαλύονται, μια και τα μέλη, απογοητευμένα απο τις άσκοπες συζητήσεις που σε καμια περίπτωση δεν έχουν σχέση με τα προσωπικά τους προβλήματα και τη καθημερινότητα που ζουν, απομακρύνονται. Αναγκαστικά τότε δημιουργούνται κάποιες θέσεις έμμισθων, που θα βγάλουν όλη εκείνη τη δουλειά. Οπότε αμέσως βλέπουμε να εμφανίζονται οι πρώτοι έμμισθοι, που με το καιρο

πληθαίνουν. Σιγα-σιγα αρχίζει να δημιουργείται μια γραφειοκρατική νοοτροπία, όλες οι δουλειές γίνονται απο τους έμμισθους και οι ομάδες βάσης, αν δεν είχαν ήδη διαλυθεί, είναι πια σαν να μην υπάρχουν.

Οι διαδικασίες και δραστηριότητες -συσκέψεις, συνεδριάσεις, συζητήσεις, αχτιβ-αναστέλλονται επ' αόριστο, εχτός απο μερικές, απόλυτα απαραίτητες, συνδιασκέψεις και συνέδρια, που μετατρέπονται σε καλοσκοινοθετημένα θέατρα. Η αδράνεια αυτη του κομματικού μηχανισμού γίνεται ακόμα πιο έντονη, με την εντεχνη προώθηση της απο την ηγεσία, ώστε να μπορεί να κάνει τη "δουλειά" της χωρις ενοχλητικούς κομματικούς ελέγχους και κριτικές. Κύριοι μέσα στο κόμμα μόνουν πια οι γραφειοκράτες, που δουλεύουν σαν σε μια οποιαδήποτε επιχείρηση. Το κόμμα και οι κλαδικές του οργανώσεις μεταβάλλονται λοιπον σταδιακα σε κερδοσκοπικές επιχειρήσεις και δημιουργείται μια τάξη καλοφαγάδων γραφειοκρατων, βολεμένων όσο λίγοι μέσα στο σύστημα, που κάθε άλλο παρα την κοινωνική ανατροπή επιδιώκει. Αντίθετα μάλιστα, προσφέρει ανεχτιμητες υπηρεσίες στο κράτος, βοηθώντας το σε όλα τα μέτωπα.

Κλασσικη περίπτωση στη Κύπρο αποτελεί το ΑΚΕΛ και οι οργανώσεις του, και φυσικα η ΕΔΕΚ, που απο καιρο ακολουθει τον ίδιο δρόμο.

Επίσης η ύπαρξη - ανυπαρξία των φιλο-τροτκιστων που συσπειρώθηκαν γύρω απο τη Σ. ΕΚ-ΦΡΑΣΗ, καθώς και η αυτοδιάλυση πριν μερικά χρόνια του μαοϊκού ΚΚΚ, είναι ενδεικτικά για το που οδηγει ένα σκεπτικό που βλέπει το δρόμο για την κοινωνική ανατροπή να περνα μέσα απο κόμματα.

Παρ' όλα αυτα όμως το κείμενο τούτο δεν στοχεύει σε κανένα κόμμα ή οργάνωση ειδικα. Εκείνο που επιδιώκεται να τονιστει είναι:

Πρώτο, ότι το κόμμα δεν αφήνει κανένα άλλο δρόμο εχτός απο τη γραφειοκρατία και το φασισμό, και,

Δεύτερο, ότι σαν ιεραρχικό οργανωτικό σχήμα αναπαράγει την εξουσία και κάθε άλλο παρα στη κατάλυση κάθε ταξικής κοινωνίας οδηγει.

Αλλωστε έχουμε τόσα παραδείγματα γι' αυτο. Οποιος πιστεύει ότι η Ρωσία του Λένιν έσφαξε λίγα χρόνια μετα την επανάσταση τους εξεγερμένους εναντίον της ναύτες της Κροστάνδης και τους αναρχικούς Μαχνοβίτες εντελως συμπτωματικά και τυχαία, θα πρέπει να είναι ηλίθιος. Το ματοκύλισμα του ισπανικού λαου το '36-'39, η Ουγγαρία του '56, η Τσεχοσλοβακία του '68, το Αφγανισταν και η Πολωνία του σήμερα, θα πρέπει να μας έχουν πείσει.

Θέλουμε να ζήσουμε σε μια κοινωνία ελεύθερη και όχι να κάνουμε αλλαγή φρουρας στην εξουσία.

Αντωνίου Μάριος.

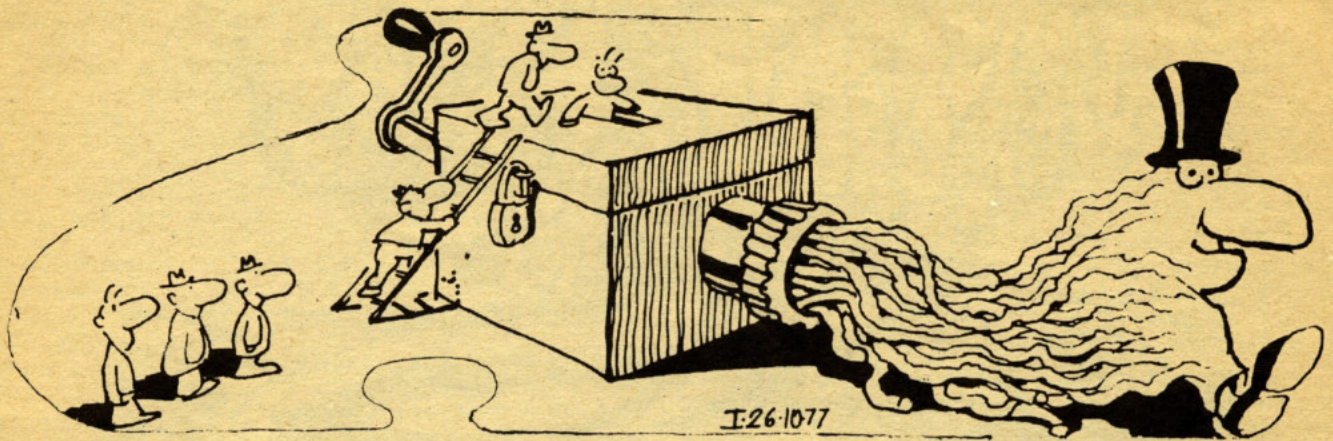
"Η καρδια κώνει τις ερηνοαβτάβεις, το μωαο εις μεσαρρωμύβεις.

Το μωαο βάζει το γράμμα σε τάξη, η καρδια το βάζει σε κίνηση.

Άλλα ευει όρου βρίβουνται σε κίνηση ο αναβρασμος, το γάδο, το αίμα, η ευαισθησία, μονάχα ευει ιαταίει το ηνεύμα."

ΕΚΛΟΓΕΣ ΦΡΟΥ-ΦΡΟΥ ΚΙ ΑΡΩΜΑΤΑ

Στη Κύπρο πλησιάζουν εκλογές. Κόμματα κι' οργανώσεις ετοιμάζονται γι' αυτό το ξέφρενο πανηγύρι. Ο Κύπριος ψηφοφόρος, όπως σε κάθε πανηγύρι έτσι και τώρα, θα καλεστεί να συμμετάσχει, εξασκώντας το "ιερό δικαίωμα τής ψήφου", περήφανα τιμώντας τον εαυτό του και τον τόπο του. Μπράβο του.

Είναι όμως και κάποιοι που θα θελήσουν να απέχουν απ' αυτή τη μανούβρα, ασυνείδητα ή συνειδητά. Είναι αυτοί που πιθανό να οκέφτονται πως όποιο υποψήφιο κι' αν ψηφίσουν, η κατάσταση για τους ίδιους ουσιαστικά δεν θ' αλλάξει σε τίποτα. Γι' αυτό θα προτιμήσουν ίσως τον κυριακάτικο τους ύπνο (που μάλλον θα ονειρεύονται όλη τη βδομάδα), αγνοώντας τις διάφορες εκκλησίες για "μαζική προσέλευση στις κάλπες".

Είναι και μερικοί άλλοι που θ' αρνηθούν να συμμετάσχουν, αφού τούς είναι πια ξεκάθαρο πως δεν είναι, παράκωμα μια κομπίνα τού κράτους. Τού κράτους που όσα πρόσωπα και ν' αλλάξει, θα παραμείνει στη βάση του το ίδιο, εξασκώντας πάντα την εξουσία του, μ' ένα παρόμοιο τρόπο και αλλάζοντας μόνο κάποια πρόσωπα ή χρώματα. Είναι αυτοί οι άλλοι που συνειδητά θα απέχουν, γιατί θέλουν ζωή με νόημα, έντονη, ζωντανή, και που έμαθαν, πως η μιζέρια τής επιβίωσης τους στη σημερινή κοινωνία σίγουρα δεν θ' αλλάξει με την άνοδο τού ενός ή τού άλλου ηγετίσκου στην εξουσία. Που δεν αρκούνται με μέσες λύσεις και ημίμετρα, αφού ξέρουν πως με κόκκαλα δεν χορταίνεις ο κεινασμένος...

Λοιπόν, όλοι αυτοί δεν θα έχουν το δικαίωμα να απέχουν, μια κι αυτο τώρα "ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ" σύμφωνα με ένα πρόσφατο νόμο που ψηφίστηκε στη Κυπριακή βουλή. Ο νόμος αυτός υποχρεώνει την συμμετοχή τού κάθε πολίτη στις εκλογές και προφέρει την ποινική δίωξη του, σε περίπτωση που θ' αρνηθεί να συμμορφωθεί. Το κράτος με το νόμο αυτό καταπατά στοιχειώδεις ανθρώπινες ελευθερίες, φιδώνοντας αυθαίρετα για άλλη μια φορά την θέληση των οποιωνδήποτε διαφωνούντων.

Έτσι βλέπουμε στη νεαρή δημοκρατία τής Κύπρου (που ούτε τα στοιχειώδη δικαιώματα μιας αστικής δημοκρατίας δυτικού τύπου δεν παρέχει) το "ιερό δικαίωμα τής ψήφου" να επιβάλλεται νομικά από την εξουσία και να μετατρέπεται σε "ιερή υποχρέωση τής ψήφου".

Είναι και κάποιοι άλλοι που βλέπουν πως κανένας υποψήφιος και κανένα πολιτικό σχήμα δεν τούς κάνει, αλλά δέχονται να εκφραστούν στις εκλογές, ψηφίζοντας λευκό. Με τον τρόπο αυτό νοιώθουν να εκφράζουν την αντίθεση τους στα σημερινά κόμματα και πολιτευτές, χωρίς ν' αποκλείουν όμως την πιθανή αποδοχή και ψήφιση μελλοντικών σχημάτων και ηγετών, μια και αποδέχονται τον κοινοβουλευτισμό.

Ίσως βέβαια και κάποιοι να ψηφίσουν λευκό λόγω της δέσμευσης τους από τον πρόσφατο νόμο που θεσπίστηκε πάνω στην υποχρεωτική ψηφοφορία.

Το γεγονός πάντως είναι, πως το λευκό εκφράζει μια άποψη ισοτίμη με την ψήφο στο ένα ή στο άλλο κόμμα ή ηγέτη. Είναι αναμφισβήτητο μια γνώμη που κανένας δεν έχει το δικαίωμα να την παραγνωρίσει, μέσα από οποιεσδήποτε συνθήκες εκλογών που θέλουν να διεκδικούν τίτλους, όπως "δίκαιες" και "ανόθευτες".

Αυτό που συνέβηκε κατά τη διάρκεια των τελευταίων εκλογών στη Κύπρο (κοινοτικών και βουλευτικών) είναι κάτι το πραγματικά γελοίο, και σανάμα εξωφρενικό, που μόνο σε μια μπασταρδεμένη αστική δημοκρατία στυλ Κύπρου μπορεί να συμβεί: το λευκό μετράται σαν άκυρο κατά την καταμέτρηση και διανομή των ψήφων. Έτσι χάνει τον χαρακτήρα του, ισοπεδώνεται και περιθωποιείται, αφού ταξινομείται μαζί με τις ψήφους ανθρώπων (κυρίως αναλφάβητων και στοιχειών λούμπεν) που, θελήτα ή αθελήτα, γράφουν ή μουντζώνουν στο ψηφοδέλτιο τους, ή σταυρώνουν παραπάνω από ένα υποψήφιο κομμα.

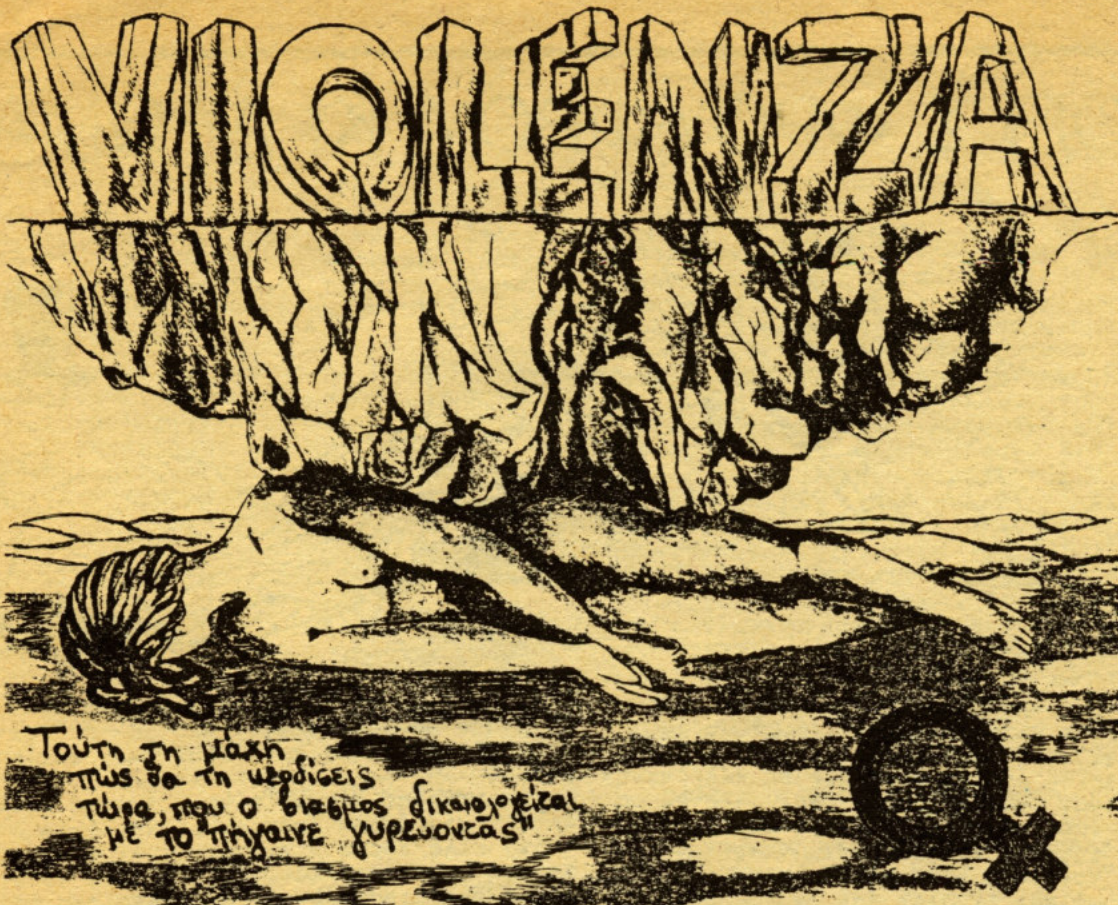
Ο λαός της Κύπρου, με μια ανύπαρκτη πολιτική συνείδηση, ανέχεται να παίζεται αυτή όλη η κομπίνα, χωρίς σχεδόν καθόλου αντιδράσεις, με μια παθητική στο σύνολο του αντιμετώπιση.

Μα όπως λέει κι' ο Διονύσιος:

"Φταίνε τα τραγούδια του
φταίει κι' ο λυράρης
μα φταίει κι' ο ίδιος ο λαός
γιατί είναι μαραζιάρης".

Αναρωτήθηκε ποτε κανένας άντρας πόσο φρικτή θα ήταν η ζωή του σε μια κοινωνία με αντίστροφους ρόλους; Μια κοινωνία όπου η γυναίκα θα ήταν η εξουσία, η δυνατή, η λογική και αυτός ο ανίσχυρος, ο εξουσιαζόμενος, ο "γελοία" συναισθηματικός. Μια κοινωνία όπου αυτός θα υποβιβάζονταν σε σεξουαλικά αντικείμενο, όπου θα διέτρεχε τον αιώνιο κίνδυνο να βιαστεί κάθε φορά που θα γυρνούσε το βράδυ στο σπίτι μόνος. Αν αυτός θα ήταν υποχρεωμένος μετά από ένα βιασμό να νοιώθει φόβους, ντροπή και ενοχές, έχοντας κι από πάνω μια κοινωνία να τον κατακρίνει, γιατί αυτός τάχα "πλήγαινε γυρεύοντας" με τη προκλητική του εμφάνιση και συμπεριφορά.

Βέβαια η κοινωνία δεν είναι έτσι. Η βία και η καταπίεση για τις γυναίκες είναι μια καθημερινότητα. Βιασμοί γίνονται κάθε μέρα, κάθε στιγμή, σε κάθε γωνία της γης. Κάπου-κάπου μερικοί - οι πιο συναρπαστικοί - θα περάσουν ίσως σαν ειδήσεις για να γεμίσουν τις σελίδες κάποιας εφημερίδας. Πέρα όμως από τις εξωφρενικές αναλύσεις των εφημερίδων, που παρουσιάζουν την εγκληματική αυτή πράξη σαν θρύλλερ, ο βιασμός αποτελεί ένα θέμα ταμπού. Είναι ένα καθημερινό έγκλημα που θεληματικά αποσιωπείται, τόσο από τους άντρες, που διατηρούν έτσι τη κυριαρχία τους, όσο κι από τις γυναίκες, που ενώ νοιώθουν την αγανάκτηση και το δίκαιο να τις πηγαί, φοβούνται να εκφράσουν τη διαμαρτυρία τους και να καλέσουν ενάντια στο έγκλημα αυτό.

ΒΙΑΣΜΟΣ: ΜΥΘΟΣ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

"Βιασμός είναι η βίαιη σεξουαλική πράξη που υφίσταται ένα άτομο χωρίς τη συγκατάθεση του, ή η βίαιη σεξουαλική εκτίθεση ενός άντρα (η περισσότερων αντρών) σε μια γυναίκα, ένα παιδί, ή πιο σπάνια σ'ένα νεαρό αγόρι."⁸

Αν και βιασμοί γίνονται καθημερινά, ποτε κανένας ανθρωπιστής, ιδεαλιστής, πολιτικός ή φιλόσοφος δεν ασχολήθηκε σοβαρά με το θέμα αυτό. Αντίθετα η λογοτεχνία, τα φιλμ και οι καθημερινές κουβέντες, αφήνουν να εννοηθεί ότι ο βιασμός είναι η κρυφή επιθυμία κάθε γυναίκας, διαστρελώνοντας τη πραγματικότητα. Αν σ'αυτά προστεθούν και οι διαφορές ψυχολογικές μελέτες, που λένε ότι φαντασιώσεις βιασμού έχουν τόσο οι γυναίκες όσο και οι άντρες, και άρα οι γυναίκες επιζητούν το βιασμό τους, επισφραγίζεται και επιστημονικά η όλη εικόνα ότι ο βιασμός είναι κάτι φυσιολογικό.

Είναι όμως αρκετή μια φαντασίωση για να καταλήξει κάποιος στο συμπέρασμα ότι η γυναίκα θέλει να βιαστεί; Δεν έχουμε φτάσει βέβαια σ'ένα τόσο εξωφρενικό σημείο μαζοχισμού ή "επιθυμία" της γυναίκας να βιαστεί έρχεται σε αντίφαση με τη γυναικεία "φύση", που πρώτη η κοινωνία αποδέχεται: Από τη μια μάς παρουσιάζει ευαίσθητες, συναισθηματικές και τρυφερές και από την άλλη μαζοχιστικά όντα που θέλουν να βιαστούν και να κακοποιηθούν.

Πολλές φορές ο βιασμός παρουσιάζεται σαν το "αναπόφευκτο" αποτέλεσμα της έλλειψης σεξουαλικών σχέσεων. Είναι όμως, τις πιο πολλές φορές, κυρίως, η ανάγκη του άντρα να επιβληθεί και να επιβεβαιωθεί σεξουαλικά.

Οι ψυχολόγοι, λοιπόν, και οι κάθε λογής "σοφοί" αυτής της κοινωνίας, καλά θα έκαναν ν'ασχοληθούν με την αντρική επιθυμία για επιβολή και βία, παρα να πλασάρουν εξωφρενικές θεωρίες περί γυναικείου μαζοχισμού. Το να εκεμβαινεί ο άντρας βίαια στο σώμα της γυναίκας, παρ'όλες τις διαμαρτυρίες της και τη φυσική της αντίσταση, δεν είναι τίποτ'άλλο παραπληροεπιβολή του αρσενικού πάνω στο θηλυκό, μια αναμέτρηση μυϊκής δύναμης που οδηγεί το αρσενικό στη "θριαμβευτική" απόδειξη του ανδρισμού του.

Η συνηθισμένη δικαιολογία που ακούμε για το βιασμό, είναι ότι η γυναίκα "πλήγαινε γυρεύοντας" με το προκλητικό της ντύσιμο και

τη συμπεριφορά της. Βλέπετε, στη σημερινή κοινωνία η γυναίκα πάντα είναι ο φταίχτης. Οι άντρες είναι οι αλανθαστοι, που απλα "ανταποκρίνονται" στη γυναικεία πρόκληση... Η αλήθεια όμως είναι, ότι η επιθυμία για βιασμό δεν οφείλεται στη προκλητικότητα της γυναίκας. Αυτό που ώθει τον άντρα να βιάσει δεν είναι ούτε το όμορφο πρόσωπο ούτε το καλοφτιαγμένο κορμι με τις αρμονικές κινήσεις. Ο άντρας που βιάζει ελκύεται απο το ότι η γυναίκα είναι μόνη και ανίσχυρη και έτσι σίγουρος για το θρίαμβο του. Ανυπεράσπιστες και απομονωμένες γυναίκες κάθε ηλικίας, γριες και νεαρα κορίτσια, πέφτουν συνήθως θύματα βιασμου.

Ακούμε συχνά σε παρέες αντρων, να μάς λένε πώς "θέλουμε" να κάνουμε έρωτα:

"Όλες οι γυναίκες αγαπούν να κάνουν έρωτα βίαια"

"Καμμία γυναίκα δεν μπορεί να βιαστεί αν δεν το θέλει"

"Οι γυναίκες όταν λένε όχι εννοουν ναι". φράσεις "ανώδυνες", καθημερινες, που κι εμεις με τη σειρά μας αφήνουμε να περάσουν αδιαμαρτύρητα. Δόγια αντρων, που όπως φαίνεται, ξέρουν καλύτερα απο μάς τι θέλουμε, χωρίς φυσικά να έχουν κάνει το κόπο να μάς ρωτήσουν.

Αν μια γυναίκα δεν θέλει να έχει σεξουαλική επαφή με κάποιον άντρα, κι αυτός συνεχίζει χωρίς τη θέληση της, τότε πρόκειται περι βιασμου. Μ'αυτη την έννοια βιαστής δεν είναι μόνο ο σεξουαλικά διεστραμμένος που γυρεύει ξεμοναχιασμένες γυναίκες στο δρόμο, αλλά οποιοςδήποτε. Βιαστής μπορεί να είναι ο πατέρας μας, ο αδελφος μας, ο άντρας μας, ο φίλος μας.

Βιαστές απο τούς οποίους κανέναν νόμος δεν μπορεί να μάς προστατέψει, μια και βιασμος ανάμεσα στα ζευγάρια "δεν υφίσταται". Βιασμοί που γίνονται απο τούς άντρες "προστάτες" μας λόγω της εξάρτησης της γυναίκας απο τον άντρα. Μιας εξάρτησης συναισθηματικής, οικονομικής, που καθλώνει τη γυναίκα και εξουδετερώνει την αντίσταση της. Βιασμοί που γίνονται με βάση την ανασφάλεια που μάς δημιουργουν τα γυναικεία πρότυπα και που μάς αναγκάζουν να κάνουμε έρωτα χωρίς πραγματικά να το θέλουμε. Ο φόβος μη μάς κατατάξουν στη κατηγορία των ψυχρων γυναικων ή των σεμνότυφων παρθένων, τα υπονοούμενα ότι δεν είμαστε γυναίκες αφού δεν θέλουμε να μάς πηδήξουν, οι σαρκασμοί ότι είμαστε ανώμαλες και κομπλεξικές αφού δε συμπεριφερόμαστε σαν χαδιάρικες γατούλες, μάς αναγκάζουν να υποκύψουμε στις ορέξεις τους. Περιπτώσεις απο τις οποίες ευχαρίστως θα ξεφεύγαμε διακριτικά αν μπορούσαμε. Περιπτώσεις όμως που δε τολμούμε να πούμε ξεκάθαρα όχι, μήπως και δεν φανούμε αρκετά "απελευθερωμένες".

Μα όπως και νά'ναι ο βιασμος μας, με ακελλη όπλου ή όχι, με χτυπήματα ή με συναισθηματικούς εκβιασμούς, σε απόμερα δρομάκια ή κάτω απο ρομαντικά σεπτόνια, η πράξη αυτη αποτελεί πάντα μια πράξη αδιαφορίας για τα αισθήματα της γυναίκας.

"Η ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ"

Χάρη στα διάφορα γυναικεία κινήματα ένας συνεχής αυξανόμενος αριθμος βιασμων καταγγέλεται τώρα στα δικαστήρια. Θετικό απο την άποψη ότι η γυναίκα τολμά να γνωστοποιει την αγωνία της, σε μια αελλιπόμενη προσπάθεια να βρει δικαίωση. Μπορεί όμως να δικαιωθεί απο το νομικο καθεστώς τού κράτους και τα όργανα τάξης όπου υπερασπίζεται η αντρική εξουσία, τη στιγμή μάλιστα που κατηγορείται η αντρική βία; Βέβαια, γρήγορα ανακαλύπτει ότι ο νόμος και οι εκπρόσωποι του την καταλαβαίνουν τόσο, όσο και ο άντρας που τη βίασε.

Μια γυναίκα, θύμα βιασμου, που καταφεύγει στη δικαιοσύνη, θάρθει πρώτα αντιστιμωμένη με τούς αστυνομικούς -όργανα κρατικής βίας- οι οποίοι είναι τόσο ανάλωτοι και απάνθρωποι, που είναι πραγματικά απίθανο να μπορούν να φτάσουν σ'ένα κάποιο σημείο ευαισθητοποίησης. Αντίθετα το πιο πιθανο είναι πως κι αυτοι με τη σειρά τους θα κάνουν αισχρες προτάσεις.

Σε μια δεύτερη φάση, η γυναίκα θα υποστεί μια ιατρική εξέταση στην οποία θα διερευνηθεί πρώτα αν το θύμα ήταν παρθένα και μετα αν έχει υποστεί κακώσεις. Αν το θύμα είχε το "θράσος" να έχει σεξουαλική

ζωη πριν το βιασμο, τότε είναι κολυ αμφίβολο αν θα κερδίσει τη μάχη. Η κοινωνία έρχεται έτσι να ακαιτήσει τη γυναικεία αγνότητα. Σε περίπτωση που το θύμα ήταν παρθένα, αυτο θα θεωρηθεί σαν θετικό στοιχείο για τη γυναίκα. Είναι αίγουρο βέβαια, ότι σε μια παρθένα -θύμα βιασμου- οι ψυχολογικές επιπτώσεις είναι πιο σοβαρες, γιατί η σεξουαλική της ζωη αρχίζει με τη φρικτη εμπειρία ενός βιασμου.

Αυτο φυσικά, δεν σημαίνει ότι στη μη παρθένα δεν δημιουργούνται τραύματα. Ο βιασμος είναι πάντα βιασμος, είτε το θύμα είναι παρθένα είτε δεν είναι. Όσον αφορά τις κακώσεις, η προσκάνεια της γυναίκας γίνεται ακόμα πιο δύσκολη σε περίπτωση που το θύμα δεν έχει εμφανη σημεία κακοποίησης, γιατί "δεν υπάρχουν τεκμήρια". Ας μην ξεχνάμε όμως, ότι σε πολλές περιπτώσεις ο βιασμος γίνεται κάτω απο την ακελλη όπλου, που δεν αφήνει σωματικά σημάδια και όπου η γυναίκα δεν μπορεί να αντιδράσει.

Η δίκη αποτελεί το αποκορύφωμα όλης αυτης της εξευτελιστικής διαδικασίας. Η γυναίκα σύντομα θα διαπιστώσει ότι ο βιασμος είναι ευκολο να γίνει αλλά δύσκολο ν' αποδειχτεί.

Ανάμεσα στις υποθέσεις που αποσχολουν το δικαστήριο, το έγκλημα τού βιασμου είναι μοναδικο στο είδος του, παρουσιάζοντας την εξης ιδιαιτερότητα: σε μια δίκη βιασμου η απόδειξη του βαραινει δικλα τη γυναίκα. Η γυναίκα, όχι μόνο πρέπει ν' αποδείξει την εννοχη τού βιαστή της, αλλά και τη δικη της αθωότητα. Στις άλλες δικαστικές υποθέσεις ο κατηγορούμενος είναι αθώος μέχρι αποδείξεως τού εναντίον, πράγμα που ισχύει και απο βιασμο. Αλλα αντίθετα προς τις άλλες δίκες, εδώ, το θύμα δεν θεωρείται εκ δεδομένου αθώα, αλλα υποχρεούται να τ' αποδείξει. Ο βιασμος είναι ίσως το μόνο έγκλημα που ο φταίχτης βγαίνει αθώος και το θύμα ένοχος, όπου τόσο η κατηγορούσα αρχη όσο και η υπερασπιση προσπαθούν ν' αποδείξουν την αθωότητα τού κατηγορουμένου.

Στη διάρκεια της δίκης, η προσωπικότητα της γυναίκας θα παίξει καθοριστικό ρόλο για τη αθώωση της ή όχι. Αντίθετα προς τις άλλες υποθέσεις, όπου εξετάζονται οι προσωπικότητες και των δυο, στη περίπτωση αυτη εξετάζεται μόνο της γυναίκας. Η γυναίκα πρέπει ν' αποδείξει ότι η ζωη της είναι μέσα στα πλαίσια της "κοινωνικής ηθικής", ότι εκπληρώνει τα "καθήκοντα" της σαν "καλος πολίτης" και ότι δεν προκαλεσε με κανένα τρόπο το βιασμη της.

Όπως βλέπουμε, μια γυναίκα που επιθυμει να καταγγείλει το βιασμο της, θα βρει ελάχιστη, ή καμμία υποστήριξη απο την αστυνομία ή το δικαστήριο. Δημιουργείται λοιπον το ερώτημα γιατί να καταγγέλλουμε τούς βιασμούς. Καιρος όμως να πάψει ο βιασμος να θεωρείται θέμα ασημαντο και γα κερνα απαρατήρητο. Καιρος να πάψει η γυναίκα να σιωπα μπροστα σ'ένα τέτοιο έγκλημα. Ίσως έτσι οι νόμοι γίνουν λιγότερο άδικοι, χωρίς αυτο να σημαίνει ότι θα λυθεί το πρόβλημα τού βιασμου.

ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ...

Ζούμε σε μια κοινωνία ιεραρχικά δομημένη, βασιζόμενη πάνω σε ανταγωνισμούς και συμφέροντα. Μια κοινωνία που μας επιβάλλει να μπαίνουμε στους καθορισμένους ρόλους εξουσιαστή και εξουσιαζόμενου. Φυσικά από αυτό το γενι-

κο κοινωνικό πλαίσιο δεν ξεφεύγουν και οι σχέσεις άντρα-γυναίκα (εξουσιαστή-εξουσιαζόμενου), καθορισμένοι από τότε που διαχωρίστη-

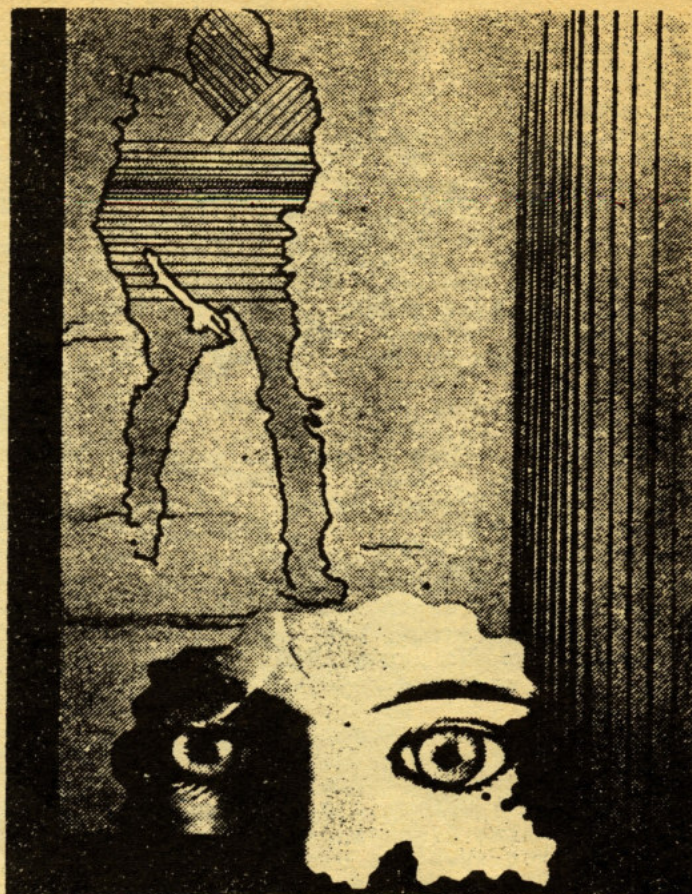
καν οι ρόλοι. Ο άντρας καθορίστηκε να είναι ο δυνατός, ο σκληρός, ο ενεργητικός, αυτός που θα παίρνει όλες τις πρωτοβουλίες. Η γυναίκα πρέπει να είναι η καθητική, η άβουλη, η χωρίς προσωπικότητα και ανεξαρτησία, το πρόθυμο αντικείμενο πόρνης και φροντίδας για τους άλλους. Μέσα στη σεξουαλική τους ζωή, κολυ περισσότερο, πρέπει ν' ανταποκρίνονται σ' αυτές τις κοινωνικές νόρμες. Όσο η σεξουαλική ζωή θα βασίζεται πάνω σε μια σχέση ισχυρού και αδύνατου, θ' αποτελεί πάντα ένα φαινόμενο εξουσίας και ο βιασμός θα έρχεται σαν αποτέλεσμα και πρακτική απόδειξη της εξουσίας αυτής. Εξάλειψη του δεν μπορεί να υπάρξει αν δεν αλλάξουν οι δομές της σημερινής εξουσιαστικής κοινωνίας.

Μέχρι τότε όμως εμείς θα ζούμε με την καθημερινή απειλή του βιασμού. Καλύτερα λοιπόν να προετοιμάσουμε ψυχολογικά και σωματικά τον εαυτό μας στην ιδέα του πιθανού βιασμού μας, παρά να βρεθούμε ξαφνικά ανυπεράσπιστες στο έλεος του βιαστή. Μερικές τεχνικές αυτοάμυνας είναι χρήσιμες και επί πλέον μάς δίνουν σιγουριά κι αυτοπεποίθηση. Σε περίπτωση βιασμού δεν πρέπει να διστάζουμε ν' αμυνόμαστε μ' όλα τα μέσα που διαθέτουμε: τσάντες, βιβλία ή οτιδήποτε άλλο βαρύ αντικείμενο έχουμε. Μερικές γυναίκες νοιώθουν πιο σίγουρες έχοντας πάντα στη τσάντα τους ένα σπριγύ. Συνήθως οι περισσότερες γυναίκες, έχοντας μεγαλώσει σ' ένα προστατευτικό περιβάλλον όπου τα "καθωσπρέκει" κορίτσια δεν καλεύουν, ούτε αντιδρούν, διστάζουν να χρησιμοποιήσουν βία. Ας μη ξεχνάμε

όμως ότι εδώ πρόκειται για τη ψυχική και σωματική μας ακεραιότητα. Δεν θέλουμε τη βία. Δεν πιστεύουμε ότι η αυτοάμυνα είναι η λύση στο πρόβλημα του βιασμού, ούτε προσκαθούμε να δώσουμε συνταγές για την αποφυγή του. Στόχος μας είναι η εξάλειψη του βιασμού και όχι απλά ν' αντιμετωπίζεται και ν' αποφεύγεται σ' ένα επίπεδο προσωπικό. Τα μαλλώματα όπως το να κλειθνόμαστε χωρίς στο σπίτι, ν' αποφεύγουμε τους έρημους δρόμους, ή να κυκλοφορούμε πάντα με τους άντρες-προστάτες μας, όχι μόνο δεν προσφέρουν ουσιαστική λύση, αλλά αντίθετα διαιωνίζουν την αντρική κυριαρχία.

Ο βιασμός αποτελεί μια πολύ κερτυμένη αντρική μέθοδο, το πιο ακαταμάχητο όπλο που έχει ο άντρας, για να κρατήσει τη γυναίκα σε μια κατάσταση φόβου και υποταγής και ν' αποκλείσει έτσι κάθε αντίδραση της. Ο βιασμός δεν θα σταματήσει με το να κλείνεται η γυναίκα στο σπίτι. Μόνο μέσα από τη δική της πάλη ενάντια σε κάθε καθορισμό μπορεί ν' αντισταθεί στο βιασμό. Πρέπει να κάψει να πιστεύει ότι είναι μια άβουλη και υποταγμένη ύπαρξη. Ν' αρνηθεί το καθητικό ρόλο που της έχει επιβληθεί. Να σταματήσει να υποκύπτει.

Θέλουμε να κυκλοφορούμε άφοβα, όπου και όποτε θέλουμε. Θέλουμε να υπάρχουν για μας. Θέλουμε το κορμί μας να μάς ανήκει. Θέλουμε να υπάρχουν σαν αυτόνομοι και ανεξάρτητοι άνθρωποι. Ο βιασμός θα σταματήσει όταν κάψουν να υπάρχουν ισχυροί και αδύνατοι.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ...

Νύχτα, μια εικόνα και αναφυλλητα. Ναι, δικα μου.

Κλαίω; στ' αλήθεια κλαίω; Μετα από ένα χρόνο, τόσο μεγάλη πληγή, τόσο βαθεία χωμένη, δεν τα κατάφερα, δεν έσβησε.

Ένα τεράστιο παγωμένο δωμάτιο. Εγώ γυμνη, ένα σακκι, σάρκα και κόκκαλα, αφημένο στη γωνία, χωρίς να σκέφτομαι. Ίσως δεν ήθελα, ίσως δεν μπορούσα. Ένα χέρι με μάζεψε, μ' έβαλε σ' ένα κρεβάτι. Και το κρώι έφυγα, απλα εφυγα.

Πήγα να τον δω και με ρώτησε αν θέλω να μείνω. Ηθελα κι έμεινα. Ξαφνικά σηκώνεται και μου λέει: "Αυτο δεν ήθελες; κάρτο..."; και κέφτοντας πάνω μου μ' όλο του το βαρος χύνει σε χρόνο μηδεν.

Και γω ρε διάολε ήθελα μια συντροφια για την ατέλειωτη νυχτα...

Περιπατος στη παραλια, εγω, δυο φίλες, το φεγγάρι, τ' αστρα και τέσσε ρεις ποδηλάτες. Περνουν σα βολίδες απο δίπλα μας, μάς φοβίζουν, μάς χουφτώνουν με τα χέρια, μάς βρίζουν.

"Αντε στο καλο άνθρωποι μου. Εμεις σάς ενοχλήσαμε; Τότε εσεις γιατι μάς ενοχλείτε;"

Σε λίγο: "Στο διάολο, μαλάκες, σαν δεν ντρέπεστε λέω γω!"

Δεν καταλαβαίνουν η κάνουν ότι δεν καταλαβαίνουν. Γίνομαι φέσι, ακλώνω το χέρι και χαστουκίζω, φρικάροντας ταυτόχρονα με τον εαυτο μου.

"Μα εγω είμαι κατα της βίας!"

Σοφος αυτος που είπε ότι ολοι κρύβουμε ένα λιοντάρι μέσα μας, σοφότερος όμως αυτος που είπε ότι "η βία φέρνει βία".

Γεωργία Φ. Αννα Χριστοδουρίδου

Βράδυ 11 η ώρα στη Λυών. Εγώ και μια φίλη στο δρόμο για το σπίτι.
Ένας "τύπος" μάς ακολουθεί. Ταχύνουμε το βήμα μας, φτάνοντας στα σκαλιά της πολυκατοικίας τρέχοντας.

Η φίλη μου τρομαγμένη,
-βγάλε γρήγορα τα κλειδιά. Νομίζω ότι ο τύπος ξεκουμπώνει το παντελόνι του.

Εξαλλη εγώ,
-είναι απαράδεκτο! Έχουμε γίνει νευρασθενικές. Έχουμε φτάσει στο σημείο να υποφιαζόμαστε ότι ο καθένας τριγύρω μας είναι έτοιμος να μάς επιτεθεί και να μάς βιάσει.

Μπροστα μου η πόρτα τα χέρια μου τρέμουν και αντι να ξεκλειδώνω κλειδώνω. Αυτός δίπλα μας, με ξεκουμπωμένο το παντελόνι, μαλακίζεται. Η φίλη μου το μόνο που σκέφτεται είναι να γυρίσει το κλειδί και να κλείσει η πόρτα πίσω από τις πλάτες μας. Κρυμμένη πίσω μου, με μια έκφραση απίδας στο πρόσωπο, αποφεύγει να τον κυτάξει. Ο τύπος πάντα δίπλα μας, βυθισμένος στο δικό του κόσμο, δεν μάς κυτά, δεν μάς μιλά, δεν ζητά τίποτα. Δεν επιχειρεί να μάς επιτεθεί. Τού αρκεί η εικόνα μας.

Αγανακτώ φοβερά. Με εξοργίζει το αποχαυνωμένο του ύφος. Τον βρίζω, τον ταρακουνώ, θέλω να του βγάλω από το κόσμο της φαντασίας. Από φόβο αραγή ή από ντροπή,

Μετά από κάποιο χρόνο η φίλη μου κατορθώνει επιτελους ν'ανοίξει τη "σωτηρία" πόρτα.

Μπαίνουμε μέσα και σωριαζόμαστε, πραγματικό ράκος. Τρέμω ολόκληρη. Οι σκηνές στρυφογυρίζουν στο μυαλό μου. Απορω για τις αντιδράσεις μου. Μου φαίνονται τελείως γελοίες και άλογες.

Τ'αποτέλεσμα αυτής της περιπέτειας; Φωνάζω ότι η νύχτα ανήκει και σ'εμάς, αλλά εγώ κλειδώνομαι σπίτι από τις οκτώ. Περπατώ και γομίζω ότι σε κάθε γωνία βρίσκεται και ένας άντρας έτοιμος να χυμηξει επάνω μου.

Φοβοί προσωπικοί, εσωτερικευμένοι, αποτέλεσμα της ανικανότητας που μουχού επιβαίνει στο ν'αντιμετωπίζω παρόμοιες καταστάσεις, αλλά και μια κοινωνική πραγματικότητα, ρόλοι γυναικείοι καθημερινά αναπαραγώμενοι.

Λυών, δώδεκα παρα τέταρτο. Η συντροφία διαλύεται. Πρέπει να τρέξω να προλάβω το τελευταίο λεωφορείο. Φοβάμαι να γυρίσω στο σπίτι μόνη. Ντρέπομαι να ζητήσω από τ'αγόρια να με συνοδέψουν. Θα με κοροιδέσουν, θα γελάσουν, θα με πουν και πάλι αδύναμο και δειλό θηλυκό.

Φεύγω μόνη. Η νύχτα είναι όμορφη, οι δρόμοι ολόφωτοι. Ξαφνικά μου έρχεται η "τρελλή" επιθυμία να γυρίσω με τα πόδια, να περπατήσω στους δρόμους χαμένη στις σκέψεις μου. Το σκέφτομαι για λίγο. Τελικά "λογικεύομαι" και προχωρώ στη στάση. Ένα αρσενικό δίπλα με τρώει με τα μάτια. Μ'ενοχλεί το λαιμαργό βλέμμα του με προσπαθώ να το παίζω αδιάφορη. Μπαίνω στο λεωφορείο, ο τύπος κάθεται δίπλα μου και μου κολλά σαν βδέλλα. Σηκώνομαι και στέκομαι δίπλα σ'ένα ηλικιωμένο κύριο για ασφάλεια. Ο τύπος με πλησιάζει και αρχίζει χυδαίες προτάσεις. Πανικοβάλλομαι. Κυτάζω τον κόσμο ζητώντας βουβα βοήθεια με τα μάτια. Τίποτα... αδιαφορία, τίποτα δεν τρέχει (συνηθισμένο φαινόμενο τα καμάκια στο λεωφορείο). Έχω χαζέψει από το φόβο, ξεχνώ να κατέβω στη στάση. Αρχίζω να τρέμω, πατώ βιαστικά το κουδούνι και στην επόμενη στάση ορμώ έξω σαν τρελλή.

Περπατώ βιαστικά, σχεδόν τρέχοντας. Το αρσενικό πάντα πίσω μου. Ακούω τα βήματά του, τον ακούω να μου μιλά. Προσπαθώ να ηρεμήσω, να μην δείξω τον φόβο μου. Χώνω βιαστικά τα χέρια μου που τρέμουν στις τσέπες και τού

Ποτε δεν μπορούσα να εξηγήσω γιατί οι γονείς μου δεν μ'άφηναν μόνη το βράδυ έξω. Ωσπου μια μέρα καταλαβα μόνη μου.

Ένα βράδυ - ήμουν τότε μόλις 8 χρονών - αφού με συνόδεψαν μέχρι την είσοδο της πολυκατοικίας μας, περίμενα το ανσάνσερ. Περίμενε μαζί μου κι ένας άντρας καλοντυμένος, γύρω στα 30.

Μπήκα πρώτη. Είχε πατήσει το κουμπι τού έγκτου όταν ένιωσα τα χέρια του να μού σηκώνουν τη φούστα χαϊδεύοντας μου τα πόδια. Αρχισε να με φιλά στο λαιμό, στα μαγουλά στα χείλη. Τα χέρια του έφτασαν στο άγουρο στήθος μου. Ενιωθα άσχημα, προσπαθούσα με διάφορες κινήσεις να τον αποφύγω. Μα δεν σταματούσε. Διάφορες σκέψεις περνούσαν από το μυαλό μου βιαστικά, προσπαθώντας να καταλάβω τί ζητούσε από μένα, τί έκανε.

Αμήχανα πάτησα το στοκ. Βρεθήκαμε μεταξύ πέμπτου και τέταρτου. Ξαναπάτησε για τρίτη φορά ισόγειο. Οσο άκουγα την βαρία του ανάσα, τόσο η αγωνία μου μεγάλωνε. Κοιτούσα γύρω μου τούς ξύλινους τοίχους τού ανσάνσερ, και προσπαθούσα νάβρω τρόπο να ξεφύγω. Δεν εύρισκα λύση. Αρχισα να φωνάζω βοήθεια με όση δύναμη μού έμενε. Έπιζα κάποιος να μ'ακούσει. Τίποτα. Φτάνοντας στο ισόγειο έφυγε.

Βγαίνοντας φοβισμένη, ανέβηκα στον τέταρτο με τις σκάλες. Λαχανιασμένη χτύπησα το κουδούνι. Μού φάνηκε αιώνας το λεπτό που έκαναν για να μού ανοίξουν. Στις πολλαπλές ερωτήσεις των γονέων μου, είπα με όλη την παιδική μου απειρία, πως "κάποιος ξένος με χαϊδεύε στο ανσάνσερ". Ντρέπομουν, αλλά συνάμα φοβόμουν να δώσω οποιαδήποτε άλλη εξήγηση.

Ποτε δεν το ξέχασα. Μίσος και αηδία γι'αυτόν και για όλα οποιοδήποτε άλλο επιχειρήσει να με χρησιμοποιήσει σαν αντικείμενο.

λέω άγρια να φύγει. Δεν μιλά, οι προθέσεις του όμως είναι ολοφάνερες. Χαμογελά θριαμβευτικά στο υποψήφιο θύμα του και απλώνει τα χέρια.

Τον σπρώχνω: "κάτω τα βρωμόχερα σου μαλάκα!" Κατατρομαγμένη το βάζω στα πόδια. Η κάτω πόρτα της πολυκατοικίας είναι ανοιχτή. Ωραία, ίσως τα καταφέρω να φτάσω μέχρι εκεί. Δεν προλαβαίνω να κλείσω τη πόρτα. Ο τύπος μ'αρπάζει και προσπαθεί να μού ξεσχίσει τα ρουχά. Τα παράθυρα γύρω ολόφωτα. Αρχίζω να φωνάζω απεγνωσμένα βοήθεια. Μάταια, κανείς δεν θέλει να μ'ακούσει. Ο φόβος μού δίνει δύναμη.

Αρχίζω να τον χτυπώ με μια δύναμη που ποτε δεν πίστευα ότι είχα. Ο τύπος ξαφνιάζεται. Τον χτυπώ μ'όλα τα μέσα που έχω: χέρια, πόδια τσαντά, δόντια. Οι ρόλοι ανατρέπονται. Τώρα αυτός είναι που φοβάται. Από την επίθεση το γυρίζει στην αμυνα. Προσπαθεί να φύγει. Δεν τον αφήνω. Πάνω του εκφράζω όλη την αγανάκτηση μου γι'αυτή την αντροκρατούμενη κοινωνία, γι'αυτή την κοινωνία που ανάμεσα στα τόσα άλλα, μού απαγορεύει ακόμη και το να γυρνάω αργά στο σπίτι μόνη. Αντιπατικά συναισθήματα οργή και οίκτος. Τον λυπάμαι μα δεν μπορώ να σταματήσω. Τον χτυπώ μέχρι που σωριαζεται χάρμω. Κλείνω με δύναμη την πόρτα πίσω μου.

Τα κατάφερα! Ανακούφιση και θρίαμβος. Εγώ, "μια αδύναμη γυναικούλα" νίκησα το ισχυρό φύλο.

Οι «δράκοι» κυκλοφορούν ανάμεσα μας

Δράκος: μια πολυ πετυχημένη λέξη για τη περίπτωση, μια λέξη που μάς θυμίζει, παραμύθι. Τότε ένας δράκος μάς σκοτώνει αν δεν είμαστε φρόνιμες. Τώρα ένας δράκος μάς σκοτώνει, ή μάς βιάζει, ή άμα θέλει και τα δυο, αν δεν κλεινόμαστε νωρίς-νωρίς στο σπίτι. Ο φόβος σκοτώνει οποιαδήποτε επιθυμία: από το να χαρούμε μια μοναχική-ήρεμη βόλτα, μέχρι το να γυρίσουμε σπίτι μας από το σινεμα χωρίς "τη προστασία" κάποιου συνοδού.

Ο Δράκος υπάρχει, υπάρχει και θα υπάρχει. Όποιος ξέρει ως πότε, αλλάζοντας μορφές μέσα στο χρόνο. Θάγαί για όλους τους σοβαρούς πολίτες ένας "ανώματος", που το κράτος θα φροντίσει να τσακώσει και να κάτσει στην ηλεκτρική καρέκλα, να κλείσει σε μια φυλακή ή ένα ψυχιατρείο.

Μέχρι το αίμα να πληρωθεί με αίμα, οι γονείς θα κλεινουν τα κορίτσια τους στο σπίτι και οι εφημερίδες θα δίνουν, άμεσα ή εμμεσα, συμβουλές προστασίας:

ΤΕΣΣΕΡΙΣ είναι, όπως φαίνεται από τα τελευταία περιστατικά, οι μεγάλοι κίνδυνοι για τις νέες κοπέλες: 1) ο φόβος, 2) ο έπνος στην Ίπταθρο ή στην κρεβατοκάμαρα με βίολι ή πόρτα ή επιτροπή νυχτά στο σπίτι χωρίς συνοδό και οι γυρισμένες του δρόμου.

Στις παγίδες αυτές πέφτουν κυρίως κοπέλες ηλικίας 18-20 ετών, που ζούν με άγνοια των τρομακτικών κινδύνων. Που δεν έχουν την πείρα της ζωής, που αντιμετωπίζουν με άφελεια και επιπολαιότητα την κάθε περίπτωση, που βλέπουν τον κόσμο με τα δικιά τους μάτια -όμορφο και ιδανικό- και δημιουργούν έτσι τις προϋποθέσεις για να αρχίσει η αντίστροφη μέτρηση της ζωής τους. Κοριτσόπουλα, που δεν είναι σε θέση να αντιδράσουν, όταν θρεθεί μπροστά τους ο ανώματος, ο ψυχοπαθής, ή ο έρωτικά επηρεασμένος, με τα κτηνώδη ένστικτα.

Η άγνοια του κινδύνου, στάθηκε άφορη να χάσουν τη ζωή τους οι δύο 20χρονες φοιτήτριες Μαρία Κατή και Αναστασία Αλεξανδρίδου και η Γαλλίδα νοσοκόμα Ιζαμπέλ Ταρνίφ.

"ΘΗΜΑ" 82

Αν το θύμα είναι και παρθένα, περισσότερο κλαίμε την παρθεनिया της από την ίδια.

Αμα δεν υπάρχει ο Δράκος, ο ανώματος, ο σεξουαλικά διεστραμμένος, υπάρχουν οι άλλοι, οι "φυσιολογικοί", αυτοί που σε τίποτα δεν τού μοιάζουν, που μαζί τους άφοβα ανταλλάσσουμε μια καλημέρα: ο ράφτης ή ο μπακάλης της γειτονίας, που μέσα από την ομολογία τους αφήνουν να εννοηθεί ότι "άνθρωποι είμαστε και σφάλματα κάνουμε". Εξάλλου "τί γύρευε η αφιλότιμη τέτοια ώρα μόνη στο δρόμο;"

Βλέπετε, η θέμις έχει πάντα κέφια σ' αυτές τις περιπτώσεις. Διασκεδάσει εξευτελίζοντας μας άλλη μια φορά. Θηλυκία λέξη με αρσενικούς αντιπροσώπους, που δεν διστάζουν να μάς αναγκάσουν να ξαναζητήσουμε στη μνήμη μας και να διηγηθούμε, μπροστά στο ειρωνικό τους ύφος, την άσχημη εμπειρία μας, υπονοώντας πάντα ότι εμείς φταιμε που προκαλέσαμε με τον τυτσιμο, το περπάτημα ή τον τρόπο που δαγκώνουμε τα χείλια. Αποκορύφωμα η περίπτωση που ο βιαστής αθώνεται γιατί η κοπέλα ήταν παθητική την ώρα του βιασμού, άρα "συναίνεσε". Άσχετα αν αυτή σκέφτηκε "το μη χείρον βέλτιστο" για να αποφύγει τη κακοποίηση, η απλα δε βρηκε τον τροπο να τον αντιμετωπισει, αφού της εμαθαν παντα πως είναι ανικανη να υπερασπισει απο μονη της τον εαυτο της.

Γυρνάμε φύλλο. Οι επόμενες σελίδες των εφημερίδων γεμάτες κεφαλαία γράμματα και χρωματιστές εικόνες, διαφημίσεις ή σκηνες ταινιω και βιβλιων με "σεξ και βια"

Υπάρχει λοιπον μια κοινωνία με ανώμαλους για δέσιμο, κοπέλες που στο βάθος ήθελαν να βιαστούν και μόλιους τρόπους για να περάσετε ευχάριστα την ώρα σας με "σεξ και βια".

Όμως, ρε διάολε, δεν είμαι ούτε αφελής, ούτε επιθυμω να βιαστώ. Θέλω να περπατώ στο δρόμο χωρίς να με πειράζουν, να γυρνώ σπίτι μου ότι ώρα θέλω, να κοιμάμαι κάτω από ένα δέντρο, να ορίζω το νου και το σώμα μου, να ικανοποιώ τις απλές-μικρές καθημερινές επιθυμίες μου, που με βοηθούν να επιβιώνω, να λέω ότι αυτή η μέρα αφήσε κάτι όμορφο στη μνήμη μου.

Μεγαλώνουμε σ' ένα προστατευτικό περιβάλλον έχοντας τον άντρα-πατέρα ή σύζυγο-στόγλο του σπιτιού, να μας φυλάει από τους κινδύνους. Ποτε δεν συνειδητοποιούμε τη δύναμη μας, ούτε μαθαίνουμε να κινούμε αμυντικά το κορμι μας. Φοβόμαστε να κτυπήσουμε και να κτυπηθούμε. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι άμα θελήσουμε δεν εχοχουμε τον τρόπο ή τη δυναμη να αμυνθουμε γιατι οχι, μαθαίνοντας κάποιες τεχνικές.

Δε θελουμε τη βία. Αντιπροτείνουμε στην αντίδικη ιδεολογία κρυμένη πίσω από "σεξ και βια" τη δικιά μας, για μια ζωή χωρίς το φόβο του βιαστή, του αφέντη του σπιτιού, του αστυνομικού, του κυβερνήτη, το φόβο της παρθενιας, θέλουμε να δείξουμε το αληθινό μας πρόσωπο, ξεκλειδώνοντας το νου και το πετσι μας και αφήνοντας τα να χορέψουν στο δικό τους ρυθμο.

Παναγιώτου Ιωάννα

Αυ έχετε ανάγκη ασεσ αφροδισια
 ζοις χρειαζοστε ένα ΑΝΤΡΑ
 εμεις μαθαρούμε να σας ζου
 αφρονη δειξουμε.
 Συμβατευειδε μα.
 ζωματαίο οι
 Νταβάδες.

"Όμορφος υοβίος πιδιος, αγγέλιμα ηγαβμενος"

Κάθε μέρα έρχεσαι και μού δείχνεις το βρώμικο σου πρόσωπο με χίλιους δυο τρόπους. Απο τη λαμπερη βιτρίνα της Τσιμισκη (πότε θα μάθουμε εμεις οι γυναίκες πως ομορφια δεν σημαίνει κοκκινάδια και φεύτινες βλεφαρίδες), μέχρι τα σκουπίδια πίσω απο το σιδηροδρομικο σταθμο. Απο τούς έρημους και σκοτεινους δρόμους, αποκλεισμένους απο το χάρτη της κυκλοφορίας μου, μέχρι το ξαλάφρωμα της ολόφωτης λεωφόρου. Απο το "αθώο" πείραγμα, μέχρι το χέρι που "τυχαία" χουφτώνει στο λεωφορείο, απο τα ψιλα της εφημερίδας για...ασημαντους (χωρίς αίμα) βιασμούς (!), μέχρι τους "δράκους" και τα αίματα υπερτονισμένα στη πρώτη σελίδα (με σχόλια υκεο της καρθενιας τού θύματος).

Είναι όλοι αυτοι, οι μικροι η μεγαλοι βιασμοι που δεχόμαστε κάθε μέρα σε κάθε τόπο που τολμούμε να υπάρξουμε, που μάς κόβουν το δικαίωμα της ζωης. Ξέρω πως αν δεν κάψω να νοιώθω σαν θύμα, ποτε δε θα κάψω να είμαι θύμα. Και ξέρω πως όσους "δράκους" κι αν κλείσουν στη φυλακη, τίποτε δεν αλλάζει, γιατί ο "δράκος" δεν είναι η εξαίρεση της κοινωνίας, αλλά η εικόνα της σε όλη της τη φρικη.

Φωνάζουμε για μια κοινωνία χωρίς φυλακες, κι όμως θέλουμε τούς βιαστες κλεισμένους μέσα, εστω κι αν ξέρουμε πως δεν είναι λύση αυτη για να διαλύσει το τρόμο μας. Ούτε είναι λύση να γεμίσουν οι δρόμοι μπατσάδικα και να "ελέγχονται" τα παρκάκια (με την ευκαιρία δηλαδή αυτη ν' αυξηθει η αστυνόμευση). Γιατι το πρόβλημα κείι πολύ πιο πίσω κι όλο μούρχεται στο νου η σεξουαλικη μιζέρια, καπέλο στο σωρο των καταπιέσεων. Πολλα εχουν ειπωθει, πολλες αναλύσεις εχουν γινει για το "φαινόμενο" τού βιασμου και το πρόσωπο τού βιαστη. Δεν τα σχολιάζω. Ξέρω μόνο πως φοβάμαι να βγαίνω μοναχη τα βράδυα, πως οι βρισιες δεν εκτονώνουν τον εκνευρισμο απο το θράσος τού κάθε ηλίθιου στες 11 το πρωτ, στο πιο κεντρικο δρόμο με τόσο κόσμο και η αυτοφυλάκιση μου (;) στο σκίτι ολοένα κι αυξάνει τες κλειδωνιες. Πόσο κουράζει αυτος ο τρόμος! Η άλλη τρέχει να μάθει καράτε. Κι εγω κουβαλω το σκρέτ στη τσέπη με την επιθυμία να μουτζώσω τα μούτρα τού κάθε μαλάκα που προσπαθει να επιδείξει τον...αντρισμο του.

Είναι κι ένας άλλος βιασμος, αφανης, πολιτισμένος. Τον δέχτηκα πρώτη φορα στα 14 όταν ήρθαν στο σχολείο να ελέγξουν την καρθενια μας. Δεύτερη φορα στα 17 στην αίθουσα αναμονης, με τις χαζομιζεροχαρούμενες κυριούλες, που "ανάκριναν" τα δάχτυλα μου για το σημάδι της "νομιμότητας" κι ύστερα στο ιατρείο απο την "ιερα εξέταση".

Ο βιαστης δεν κρατούσε μαχαίρι. Φορούσε άσπρα και καθόταν σ' ένα άσπρο δωμάτιο με πολυ φως. Το όπλο του ήταν η ανάγκη μου. Το μίσος του για την "αναίδεια" μου να τον χρειαστω βγήκε σε κήρυγμα ηθικης και ανάκριση. Ύστερα το γύρισε στις καρθενοραφες κι αμέσως μετα το κάρφωμα στην "αγία οικογένεια". (Πού να ζητήσω αντισύλληψη! Ούτε για πληροφορία.)

Το ζώο στο σφαγείο αντιμετωπίζεται με αδιαφορία, η ανθπαντη στο ιατρείο με εχθρότητα. Όλος σ' ασεξουαλικος σεξουαλισμος του "πολιτισμου" μάς βγάζει την απωθημένη του βία μέσα απο το άγριο χέρι τού γιατρου στο σώμα της κοπέλλας χωρίς βέρα, θέλοντας την ή πούτানা η καρθένα.

Κι ύστερα η εξέταση στο καμαράκι με τούς προβολεις και το κρεβάτι με τις ηλιθιες "θήκες" για τα κοδια. Η Π. έβαλε εκεί τα

χερια της. Σα χειροπεδες. Κάτω απο το κουτσουμπολικο εχθρικο βλεμμα της γοσοκομας, ο γιατρος εκτελει κανονικα το χρέος τού βιασμου του.

Χωρίς το διαβατήριο τού γάμου τα σύνορα τού γυναικολόγου είναι αδιαβατα. Το οποιοδήποτε γυναικολογικο πρόβλημα (που είναι δυνατο να εχει ακόμα και το κοριτσάκι των 13 χρονων) μένει κρυφο, εκτος πια κι αν η "ελευθερη" (τόσο κακο πράμα η ελευθερία λοιπον;) έχει το κουράγιο να αντιμετωπίσει το σωματικο και ψυχικο βιασμο τού γιατρου, της κοινωνίας που τη θελει σεμνη και καρθένα ως το γάμο. Στης ανίθεης δεκατετράχρονης την εγκυμοσύνη, η κοινωνία φταιχτρα εξαγνίζεται προβαλλοντας το ξεπεσμα των ηθων, προσπαθώντας να καλυφτει πίσω απο "μυστικιστικες" εκτρώσεις.

Και το φράγμα της γνώσης για αντισύλληψη υψώνεται όλο και πιο πολυ, καθώς ο "μύθος" αυτος σκόκιμα περιβάλλεται απο τελείως ηλίθιες "δαισιδαιμονιες", την ωρα που η "ασεξουαλικη" μας κοινωνία ζει τους πουλημένους της οργασμους στα μπουρδέλλα και τις τουριστοκληχτες δυσκοθηκες. "Όμορφος κόσμος ηθικος, αγγελικα πλασμένος".

Η ΦΛΟΓΑ ΤΗΣ ΥΠΟΜΟΝΗΣ ΕΙΣΒΗΣΕ...

Η λύση είναι μία. Η λύση είναι η άρνηση. Όχι, φτάνει πια, δεν αντέχω άλλο. Δεν αντέχω να λέω ναι ενάντια σε μένα την ίδια. Δεν αντέχω να υπάρχω για σένα Αντρα. Πρέπει να μάθω να υπάρχω για μένα. Πρέπει να δεχθω την ύπαρξη μου, τα θέλω και τα δεν θέλω τα δικα μου.

Πρέπει ν' αρνηθω να μπω στα δικα σου πλαίσια, στα δικα σου συρματοπλέγματα. Πρέπει ν' αρνηθω τον καθορισμο που με περιορίζει. Πρέπει ν' αρνηθω την εικόνα που μου επιβάλλεις εσυ, που μου επιβάλλει μια ολόκληρη κοινωνία. Πρέπει να παλέψω με τον ιδιο μου τον εαυτο, γιατί αυτη η εικόνα είναι κάπου μέσα μου απομωιωμένη, υπολείμματα παιδικης ηλικίας, υπολείμματα κοινωνίας, υπολείμματα που εσυ άντρα εκμεταλλεύεσαι και προσπαθει να διατηρήσεις.

Πόσο δυνατος στ' αλήθεια νοιώθεις, επειδη εγω έμαθα να δείχνω την αδυναμία μου. Πόσο ατράμητος, μέσα απο τους δικους μου μικρους, ανθρωπίνους φόβους.

Πόσο ικανος; τη στιγμή που εγω δίνομαι κι εσυ προσπαθει να μου δείξεις την αδυναμία μου μέσα στο δόσιμο.

Πόσο δυνατος, πόσο άνδρας, όταν εγω σε περιμένω εγω εσυ ποτε δεν με περιμένεις, όταν εγω σου δείχνω ότι σ' έχω ανάγκη κι εσυ όχι.

Είμαι εγω που έφτιαξα την άμυνα σου.

Είμαι εγω η δύναμη σου.

Όμως εγω αρνούμαι. Αρνούμαι να σε θαυμάζω, να σε περιμένω, να σ' αγαπω ανιδιοτελως, καιρνοντας μόνο όσα εσυ θέλεις να μου δώσεις.

Αργούμαι να αρκούμαι με τα φίχουλα.

Σφιγγω τα δόντια και ξέρω.

Ξέρω το δρόμο που ανοιγεται μπροστα μου:

το δρόμο της άρνησης.

Για να μπορέσω να κλέψω το συρματοπλέγμα, να το πετάξω μακρυα, να φανεις αληθινος μπροστα μου, να κάψω να σε φοβάμαι, να κάψεις να κρύβεις. Να μάθεις ν' αγαπαω χωρίς δύναμη. Να μάθω ν' αγαπω δίχως αδυναμία.

Βισσάνη Αιμιλία

*Για τα υείμενα που δημοβιεύονται στις
σελ. 8-13 ευτεργάστιαυ επισης:*

*Βασιλεία Δημητριάδου, Αγγελία Αρχυράου
Μαίρη Γεωργίου, Νάρα Μπάββα.*

Οι εφημερίδες μάς υφείλουν να σου πουν
 Κάθε μέρα φωτογραφίες με αιμάτια
 Σταίνομα να βρύνω τους δρόμους
 με τις βιτρίνες
 Θέλω να βουκαλίσω βράδυ μια γυναίκα μόνη
 που να μην είναι για "ηρώδη"
 να τολμά.

Πόδες όμορφες νύχτες, μοναχικές
 επιθυμίες για θερμότητα
 υαλοθωμένες
 Κάθε δοκιμάσι δινεμά πορνο
 περιούσια αφίδες, βρέματα "ζάιμα"
 Εμέτος. Πουτάνα κοινωνία, μάς ξεπούληδες.
 Στο δρόμο βρίζω βρίζω βρίζω
 δε θέλω νιαμού σου να βρέσω τίποτα
 Στη σημερινή μια γυμναστική
 κοινώνει το πόδια της
 -διαφορτίζει η συνείδηση.

Οι "ερασιτέες" ριχνούν τα βέρη τους
 Πριν τρεις μέρες εμοσώθαινε τη γόνια
 κι όλοι είπαν "κορσά σου μάναρε τού πρώτου".
 Πρόχει να γίνω στο γιατρό
 φοβάμαι ακρόμα σου γένυ
 Αυτός βρει μύξα για την πόση
 θέλω να γίνω, μισαίους;
 Μητακόδια όλο δρόμο μοιμέναζες βερνίνες στορες
 Στο ιφ θα μάναυκε παρέλαση
 να το δεις

Όπως την ηρωτολογία που την κοίτα
 πηγαίνει με ηθναγίτες και μαζούρια
 Ε βέ κοστάσια
 Μας έφαγε ο προοδευτικός
 Ο δίδερ δηλαδή
 Δει είναι γόση να μάλω λαβες
 ούτε να κρύβοται
 μα τι να μάλω που φοβάμαι
 Ευείνη η ηρώδια όλο και κοινείται
 Ο άλλος δηλαδή ξερογύφεται.
 Το άβμα μου πουεί
 θέλω να κοίμηθω, να κοίμηθω
 να κοίμηθω...

Βιβλία...

Βασιλειάνα Δημητριάδου
 Θεβνίμιν.

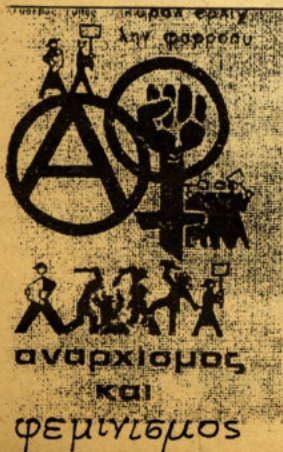
Σπάσιμο του χρόνου με ηδονή
 Παιρνεις στην φούχτα την βάρκα
 ζεστή και παλλομένη
 την νοιώθεις να υποχωρεί
 νοιώθεις μια ρόχα στο στήθος
 να ορθώνεται ξαφνικά
 δε ψυλά και ανατριχιάζει
 σε χαιδέει
 και βλέπεις ένα κόκκινο πέγλο
 ο πόθος σε καμύττει
 ο πόθος βασθαίρει
 γας παίρνει στα τεράδια του χέρια
 γας κουνά γας παραβερνει
 γας κτυπά,
 τον ένα πάνω στον άλλο
 σταβρωδικά, βίαια,
 θείρου να χίνουνα ένα
 ηροσθαθού, αγκομαχου, ιδρώνου.
 Μετά η έκρηξη
 και μετά η χαλάρωση, η απόλαυση
 το ελαφρό μουρμούρισμα σου δυ
 μικρά αγγίγματα
 βάν να κάμνουν την πρώτη αναίτηγη
 και νοιώθουν ευτυχισμένοι
 εκείνη την λιχη ώρα.
 Μετά θα ξαναμηνούν μέσα
 στην απελτία της καθημερινότητας.

Γραύκος
 31.8.80

Ο ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟ

Μέσα στον τελευταίο μήνα, τρεις απαντες
 δολοφονίες έρχονται να τροφοδοτήσουν σε υλι-
 κο τον αστικό- "προοδευτικό" και μη- τύπο,
 στην προσπάθεια του να τονώσει την κατακόρυ-
 φη πτώση των πωλήσεων του. Αλλα το γεγονός
 πως και στις τρεις περιπτώσεις των άγριων
 δολοφονιών θύματα υπήρξαν ομοφυλόφιλοι,
 προσφέρεται στο σύνολο σχεδόν του αστικού
 τύπου, για μια πιο εντυπωσιακή προβολή, μέσα
 φυσικά απο την οπτική γωνία του "προοδευτι-
 σμου" που τον διακρίνει.

"Πλήρωσε με επτα μαχαιριες το πάθος του",
 εννοώντας για πάθος την ομοφυλόφιλη επιθυμία.
 είναι ο πρώτος τίτλος σε εφημερίδα
 που κινείται στο χώρο των "δημοκρατικών δυ-
 νάμεων", που για χάρη της κυκλοφοριακής
 της ανόδου (η μόνη που παρουσιάζει τέτοια ά-
 νοδο), δεν διστάζει να μάς πληροφορήσει, 'έξι
 μέρες αργότερα -και πάλι στη πρώτη της σελί-
 da-, πως βρέθηκε και τρίτος "ανώμαλος" σκο-
 τωμένος. Παρόμοιους τίτλους διαβάζουμε και
 στις εφημερίδες της "άλλης όχθης", συντηρη-
 τικές απο παράδοση. Εφημερίδα που οφείλει
 την μεγάλη κυκλοφορία της, μόνο και μόνο στο
 γεγονός ότι για κύριους τίτλους δημοσιεύει
 δραματοποιημένα κοινωνικά γεγονότα, του στυλ
 "Βιάστηκε κατ'επανάληψη 15χρονη απο ομάδα 9
 μασκοφόρων", σε σχόλιο της για τις διαμαρτυ-
 ρίες ομάδας ομοφυλόφιλων για τον τρόπο χει-
 ρισμού και προβολής των τελευταίων δολοφονιών,
 αναφέρεται ειρωνικά σε διαμαρτυρόμενες
 "αδελφες" και γκαίης (τώρα που ανήκουμε στην
 ΕΟΚ, ας μάθουμε και μια ξένη γλώσσα...). Πε-
 ριττο να αναφέρουμε το πως παρουσίασε αυτές
 καθ'εαυτες τις δολοφονίες των "ανώμαλων".

ΣΤΟΥΣ ΦΕΡΟΝΤΕΣ ΑΥΤΑΠΑΤΕΣ

Ο Μαρξ πέθανε, ο Λένιν πέθανε, ο Στάλιν πέθανε κι' ο Μπρέζνιεφ τώρα τελευταία δεν ένωθε και πολυ καλά. Και νά που πέθανε, τί να γίνει; Ο καημένος. Καλο φόφο. Κι' αυτός προσβλήθηκε απ' αυτή τη χρόνια αρρώστεια, που παθαίνουν οι όπου γης δογματικοί γραφειοκράτες: την αρτηριοσκληρωση. Φαντάζομαι η τελευταία του επιθυμία θα'ταν να μπορέσει να πάρει κι' αυτός μια τιμητική θέση στο "Πάνθεο των Γραφειοκρατών", γιατί, στο κάτω-κάτω, πιστος στο κόμμα έμεινε και περήφανος συνεχιστής της γραμμής του Οκτώβρη, που χάραξε ο μεγάλος "τέτοιος". Ο Λένιν εννωω.

Τι τιμη αλήθεια. Ακόμα ένας "μεγάλος" στη πυραμίδα των αθανάτων. Μα ότι και να πούμε, δε μπορούμε να παραβλέψουμε το πόσο προσπάθησε. Ηταν βλέπετε πολυ αποτελεσματικο το λάδι που ήταν χρισιμένος, όπως και των προηγούμενων: Χρουτσωφ, Στάλιν, κ.λ.π. Είναι το ίδιο λάδι που χρησιμοποίησαν για τη "στέφη" του επόμενου, του Αντρόπκωφ.

Για μάς η κατάσταση δεν άλλαξε, ούτε θ' αλλάξει με το να αλλάξει το πρόσωπο του Α ή του Β ηγέτη, εφόσον η δομη του κόμματος, οργάνωσης ή συστήματος παραμένει σάπια. Και θα μένει σάπια, λέγοντας το με αρκετη προκατάληψη, που δημιουργήθηκε μέσα απο τις άπειρες ενδείξεις των ως τώρα καταστάσεων. Για μάς η κατάσταση σε τίποτα δεν αλλάζει ούτε αν ήταν ο Τρότσκι αντι του Στάλιν, όπως

ούτε άλλαξε όταν ήταν ο Χρουτσωφ αντι του Μπρέζνιεφ, ούτε θ' αλλάξει αν είναι ο Αντρόπκωφ αντι του Μπρέζνιεφ και ούτε θ' αλλάξει, όταν θ' αλλάξει ή αντικατασταθεί ο οποιοσδήποτε ηγέτης με κάποιο ομοίωμά του. Η κατάσταση θ' αλλάξει μόνο όταν θα πάψουν να υπάρχουν ηγέτες. Και δεν τρέφουμε αυταπάτες για κανένα κρεατικο γραφειοκράτη και ούτε φυσικά για κανένα καπιταλίστα. Περίπου το ίδιο σκηνικο παρουσιάστηκε και με την αλλαγη Κάρτερ-Ρήγκαν, Κάλλαχαν-Θάτσερ, Μπραντ-Σμιτ. Ουσιαστικά η κατάσταση παραμένει η ίδια. Ο κόσμος ολόκληρος συνεχίζει να είναι σφαίρες επιρροης των υπερδυνάμεων, ενώ οι υπερδυνάμεις παίζουν κανονικότητα το παιγνίδι τους μέσα απο τις επιρροεις τους. Έτσι η κατάσταση διαιωνίζεται, ενώ η ανθρωπότητα ακόμα γυρεύει εναλλακτικες λύσεις και "αλλαγες". Πάντως σίγουρα "η κατάσταση θ' αλλάξει, όταν ο τελευταίος γραφειοκράτης κρεμαστεί με τα άγτερα του τελευταίου καπιταλιστή". Τότε θα γίνει μια αρχη...

Υ.Γ. Αυτό που ελπίζω, είναι να μη τον κάνουν κι' αυτόν (τον Μπρέζνιεφ) μούμια, όπως έκαναν τους Λένιν και Στάλιν προηγουμένως. Γιατι σκέφτομαι, πως αυτη η καχυδερμη αρκούδα θά'ταν απίθανο φαί για τα σκουλήκια. Οχι για τίποτ' άλλο, αλλα για να ανακυκλώνεται η ζωη.

Eine

Σφρατες δολοφονιες ομοφυλοφιλων

Η ευθύνη του τύπου όμως δεν περιορίζεται στον τρόπο με τον οποίο χαρακτηρίζει τους ομοφυλόφιλους γενικά. Παίρνει μεγαλύτερες διαστάσεις, με την προσπάθεια του να συγκαλύψει ενέργειες της αστυνομίας σε βάρος των ομοφυλόφιλων και, ακόμη χειρότερα, να μάς πείσει για τις... φιλότιμες προσπάθειες των "οργάνων της τάξης" για την πάταξη της βίας. Όταν στη τρίτη κατα σειρά δολοφονία, του τραβεστι Σωτήρη Φίλιππου - γνωστου σαν Σόνια - ο αντισημιατάρχης της ασφάλειας προαστείων Μαραγιάννης, ανακοίνωσε με ύφος θριαμβευτικο, πως σύντομα θάχουμε τα στοιχεία του νεκρου, μιας και απο ενδείξεις - όπως τα βαμμένα νύχια του νεκρου - συμπεράνε πως πρόκειται για τραβεστι, οι οποίοι και τυγχάνουν στο σύνολο τους "σεσημασμένοι" απο την ασφάλεια, οι εφημερίδες λίγο πολυ πρόβαλλαν το αστυνομικο δαιμόνιο, που αμέσως βρήκε μια άκρη στην ανευρεση του μυστηριώδους πτώματος. Και αυτο, αγνοώντας το κύριο σημείο της δήλωσης, το γεγονός πως οι ομοφυλόφιλοι, στη συντριπτικη τους πλειοψηφία, αποτελούν άτομα "σεσημασμένα" απο τις αστυνομικες αρχες, όπως άλλωστε όλα τα "κακοποια" στοιχεία. Σε άλλη περίπτωση, έρχονται οι σοφοί του τύπου να δημοσιεύσουν μια περιεργη αστυνομικη ανακοίνωση, ότι στο σπίτι του θύματος της δεύτερης δολοφονίας, ανακαλύφθηκαν φωτογραφίες που το παρουσιάζουν ντυμένο με γυναικεία ρούχα, προφανως για να πείσουν το αναγνωστικο τους κοινω για το ανώμαλο της φύσης του νεκρου - παλιόπρυστα ήτανε μαρξ - κάτι που, προφανως, επιβίωκε και η αστυνομικη ανακοίνωση.

Γνωστή στον τύπο η μέθοδος του "ποιήσθαι την πάπια", όταν μάς πληροφορει ότι για τις

διαδοχικες τούτες δολοφονίες, έχουν ανακριθει δεκάδες τραβεστι και ομοφυλόφιλοι (γνωστη η διαδικασία ανάκρισης που ακολουθει με "ευλαβικη" προσήλωση η Ελληνικη αστυνομία εδώ και αρκετες δεκαετίες), "στη προσπάθεια των αρχων ασφαλειας να διαλευκάνουν τις υποθέσεις". Δολοφονούνται ομοφυλόφιλοι, η αστυνομία ανακρίνει - βάνουσα - αποκλειστικα ομοφυλόφιλους (!)

και οι εφημερίδες - χρησιμοποιώντας και γνωστους δημοσιογράφους με πλούσιες τις δάφνες απο πρόσφατες μασωνικες αποκαλύψεις - γράφουν για την μεθοδικότητα που γίνεται η έρευνα για την εντόπιση των δραστων. Ομορφος κόσμος, δημοσιογραφικος, εκδοτικα πλασμένος...

Το πρόβλημα τούτο, της προσπάθειας διαστρέυλωσης των γεγονότων και αιτιων, μπορεί να πει κάποιος πως εντοκίζεται στο γεγονός ότι, στο σύνολο τους, οι αστικες εφημερίδες ελέγχονται απο γνωστους για τον "προοδευτισμό" τους μεγαλοεκδοτες, καθοδηγητες της συγκαλυμμένης αντίδρασης. Τούτο, μέχρις ενος σημείου βέβαια, απαλλάσσει τους δημοσιογράφους απο κάποια ευθύνη. Αλλα και δεν τους δικαιολογει, για χάρη μιας κάποιας προαγωγής, να βλέπουν "ανώμαλους" να πληρώνουν με μαχαιρώματα και στραγγαλισμους τα πάθη τους. Γιατι, τότε, οι ίδιοι πληρώνουν το δικο τους πάθος για επαγγελματικη εξέλιξη, με το μαχαιρώμα και τον στραγγαλισμο της αντικειμενικότητας.

Ν.Χ. Αθήνα
Νοέμβρης '82

Γραμμα απ'το στρατο

Αρχισε να φιλοβρέχει πάλι. Το δειλινο καθώς προχωρούσε κάτω απ'τον πυκνο ελαιώνα του στρατοπέδου γινόταν εύθαμπο. Ανοίγει έτσι, χωρίς να ρωτάει γιατί και πώς, ανοίγει έτσι η πόρτα και πάει βαθεια μέχρι τη μνήμη.

Σου γράφω έτσι κι αλλιώς στα γρήγορα, σου γράφω πολυ βιαστικά, τώρα που κομματιάστηκαν οι μνήμες, τώρα που ξεδιπλώθηκαν και σχεδον παίζουν κρυφτο στις πολυκατοικίες καθώς τις κοιτας, και γλυστράνε κάτω απο ένα ήλιο που τις ντύνει στι ζεστα του και τις ξεγυμνώνει στο φως του.

Σου γράφω τώρα που θυμήθηκα εκείνη την ιστορία της πόρνης, δεν ξέρω αν την θυμάσαι αν και είναι πολυ παλια· άλλοι λένε πως είναι απ'την αρχη του κόσμου -τόσο παλια-. Αλλα ξέρεις τη θυμάμαι συχνα εδω μέσα που βρίσκομαι κλεισμένος.

Ητανε, λέει, μια φορα μια πόρνη. Πώς έγινε είναι κάτι ξεχωριστο, που έχει άμεση δηλαδή σχέση με τούτη την ιστορία. Η πόρνη αφτη δουλεβε για τον αφέντη της κι εκείνος ήτανε παντα πρόθυμος, λέει, να τη προστατέβει. Ολη μέρα ξεθεωνόταν στη δουλεια και μετα τον έπλενε του καθάριζε... Είδε κι απόειδε μέχρι να τον πεισει να της αγοράσει κανένα παπούτσι, κανένα ρούχο να ρίξει επάνω της τώρα που πλάκωσε ο χειμώνας, μα ο αφέντης ήθελε αφοκίνητο, σπιτι... προφασιζότανε οικονομικες δυσκολίες.. Κι ολα τούτα συνεχίζονταν για χρόνια, ώσπου μια μέρα τον φώναξε δειλα, και με τρεμάμενη φωνη του είπε απεγνωσμένα πως ήθελε να φύγει, ν'αλλάξει κόλη.

Εκείνος της μίλησε στην αρχη ήρεμα και με μια τρυφερότητα που δεν την είχε ποτε στο παρελθον. Ομως αφτη επέμενε χωρις να μιλα μα πάντα φοβισμένη, ώσπου αφτος δεν άντεξε και τη χτύπησε. Το δεξι της μάτι ήταν για μια βδομάδα κρησμένο, μελανιασμένο, κι απο τότε δεν ξαναμίλησε. Ούρλιαζε μες τη σιωπη της. Το παρατηρούσες αν αφουγκραζόσουνα τον μύθο απο μακρια, καθώς οι απόηχοι του φτάνανε στ'αφτια σου. Πέρασαν έξι μήνες απο τότε, και μια νύχτα πάλι την πλάκωσε στο ξύλο, για κάτι λεπτα και να σκεφτεις, δικος της κόπος· δεν άντεξε, πήγε στην αστυνομία, τούς τάπε ολα μα...

— "δίκιο έχεις, αλλα εμεις ξέρεις..."
Κι ύστερα χάθηκε μες την ατέλειωτη μοναξια της έρημης κόλης, ξεροντας πια πως δεν έχει κανένα.

Εχει μουσκέφει η μνήμη, κι έτσι όπως είμαστε εσυ μακρια κι εγω εδω μέσα, ενάμιση χρόνο τώρα, μου φαίνεται πως ολα πνίγονται μες τη φουρτούνα της κάθε μέρας, τρικυμισμένα χαστούκια που το ένα φέρνει τ' άλλο και ξέρεις πια πως το άβριο που θάρθει θάνατι μια φωτογραφία που πάλιωσε απο χτες, μόνο μικρες παραλλαγες, ασήμαντες λεπτομέρειες στο χρόνο. Και σήμερα που σου γράφω, 1 Δεκεμβρη 1982 ημέρα Τετάρτη, μάς μάντρωσαν ξανα το πρωι μες τη βροχη και μάς είπαν πως ολα γίνονται για την αμυντικη μας θωράκιση, και δώστου εμεις να σκάβουμε με 6 λίρες το μηνα. Για ένα όνειρο που ξεψύχησε και μεταμορφώθηκε για τον πρόσφυγα πατερα του Γιώργου σε επιάλτη τις νύκτες, μιας προκατασκευασμένης επιθυμίας.

Τα λόγια σου ακόμα σφυρίζουν στ'αφτια μου, απο εκείνη τη μέρα που συμπληρώσαμε στο σχολείο το χάρτη της στρατολογίας. Δυο χρόνια είναι, έλεγες, θα περάσουν. Γιατί η ζωη μας θα είναι ξεκομμένη απ'ολα όσα θα περνούμε εκεί μέσα. Υστερα θα είμαστε ακόμα στα 20, μετα θα φύγουμε, δεν έχει σημασία για πού. Τα όνειρά μας ήταν γραμμένα στη δικια μας γλώσσα, στη δικια μας. Τώρα χτυποούνται ολα μεταξυ τους κι η πραγματικότητα είναι απελπιστικά σκληρη. ώρες μου'ογαται να λιποτακτῆσαι.

αλλα φοβάμαι, πού να πάω; Ψες κοιμήθηκα στη σκοπια και μου βάλανε 5 μέρες φυλακη, σήμερα οι αξιωματικοι φώναζαν γιατί δεν σκάβουμε πιο γρήγορα τα ορύγματα, και μάς έβριζαν, κι εμεις σπαιναμε, δεν έβγαينه απο το στόμα μας μιλια. Μόνο μια φαντασίωση πλανιέται γύρω μας κι επικοινωνούμε μ'αφτη; έτσι, ν'αρχίζαμε να τους πετάμε πέτρες, ξύλα,

φτυάρια. Κι είναι τόσο παράξενο πως τούτες τις στιγμες γινόμαστε "εμεις" κι άλλο τόσο πως γινόμαστε "εγω", καθένας μόνος, μόνος και σιωπη. Κι η σημαία τους, ένα χαστούκι στο πρόσωπο που εξωραίζει το μύθο της.

Την περασμένη βδομάδα ήρθανε οι έφεδροι κι έκαναν εκπαιδεση. Μάς μίλησαν κι αφτσι για κάποιο συνταγματάρχη στη Δεμεσο, που ολοι τον φοβούνται και είναι λέει φασίστας.

Να, το βλέπεις, μια η ζωη μας βρουχάται απ'τη βιομηχανικη περιοχη, μια βάζει φωτια στη Τουρκικη συνοικια και περνα φοβισμένη απο τα μπατόδικα της Γλάδστωνος, κι ύστερα στα μπουρδέλα της πλατείας ηρώων αφήνει το σπέρμα της, έχτρωμα στα χειρουργεία των νταβάδων "γυναικολόγων", και χάνεται μακρια μέχρι τούς στρατώνες των πατρώνων αξιωματικων, σφραγίδα μιας φέφτικης προστασίας.

Κι όσο για τον Παναγιώτη, φοβάμαι τώρα ν'αγκαλιαστούμε σαν και πριν και χάνομαι μόνος μες την ατέλειωτη μοναξια του στρατοπέδου και με στενεβει το συρματοπλεγμα.

Τώρα για ξεδοντιάρα, η πόρνη απ'τα 18 της, ουρλιάζει στ'αφτια μου με βραχνη φωνη: "Κι εγω που μεγάλωσα μ'ένα χαστούκι στο πρόσωπο κάθε μέρα και το κοιτούσα στον καθρέφτη τις νύχτες και μυζόκλαιγα, τί κατάλαβα रे; Πεσ μου".

Δεν τελειώνει η θητεία στο στρατο, τώρα τόχω μάθει. Μια μικρογραφία της συσσωρευμένης σύψης είναι, και κάθε που νυχτώνει θάνατι χαστούκι στη κάθε μέρα που φέβγει.

Το γράμμα σου- το περιμένω- θάνατι βάλαμο στη μοναξια μου.

Σε φιλω,
δικος σου.

Πανικος Ιγνατιου

Χωρες Αλλοιωμενης Αναπτυξης

Μεσα απο τούτο το κείμενο θέλω να δώσω τη μορφή λειτουργίας των χωρων αλλοιωμένης ανάπτυξης (ο όρος εξηγείται πιο κάτω). Αρχίζοντας θάθελα να πω πως ερευνω αυτο το θέμα μέσα απ'τη δικη μου ιδεολογικη τοποθέτηση, σαν αναρχικος, και οτι απο τη στιγμή που το ερευνω έτσι, οι έννοιες "αμεροληφία και "αντικειμενισμος" χάνονται. Γιατι πιστεύω οτι αυτες οι έννοιες είναι ξεκαθαρα έννοιες του δυτικοφιλελευθερισμου, που δίνονται για να υποχρεώσουν τα άτομα να παρουσιάζονται οσο πιο απολίτικα γίνεται.

Θάθελα πρώτ'απ'όλα να εξηγήσω απο πού προήλθαν οι διάφοροι ορισμοι και να δείξω τη δύναμη που κρύβουν μέσα τους:

Ο όρος "Τρίτος κόσμος", "τριτοκοσμικοι", είναι όρος που εμφανίστηκε απο ένα γάλλο δημοσιογράφο της εφημερίδας "Le Monde" στην αρχη της δεκαετίας τού '50. Χρησιμοποίησε αυτο τον όρο γιατι ήταν εποχη τού ψυχρου πολέμου ΕΣΣΔ - Ε.Π.Α. (οι δυο κόσμοι) και γιατι ο όρος "υποανάπτυκτες χώρες" δεν τον ικανοποιούσε, αφού ήταν βγαλμένος μέσα απο μια ιμπεριαλιστικη κοινωνία. Ο όρος "Τρίτος Κόσμος" δείχνει την ύπαρξη τριων κόσμων και βάζει ένα ορισμένο αριθμο χωρων σ'ένα διαφορετικο κάθε φορα. Οι αξίες των χωρων που δεν ανήκουν στους δυο μεγάλους χάνονται, εξευτελίζονται. Η έννοια που δίνεται είναι οτι δεν υπάρχουν περιθώρια εκλογής: ή διαλέγεις το καλούπι τού ενος κόσμου, ή το καλούπι του αλλου. Αλλιως, σαν τριτοκοσμικος, εισαι χαμενος.

Ο άλλος πολυχρησιμοποιημένος όρος είναι ο όρος "υποανάπτυκτες χώρες". Παρουσιάστηκε για πρώτη φορα μετα το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο στις γραμμες των διεθνων οργανισμων. Ο όρος αυτος διέπεται απο ένα εθνοκεντρισμο, δίνει την εντύπωση οτι αυτες οι χώρες είναι σε "αργοπορία", σε σύγκριση με τις χώρες που χαρακτηρίζονται με τον όρο "αναπτυγμένες". Και είναι λανθασμένος γιατι αυτες οι χώρες είχαν και έχουν μια διαφορετικη κοινωνικη και οικονομικη κουλτούρα. Κι ακόμα, μια κοινωνικη και οικονομικη κουλτούρα διαφορετικη απο εκείνη που είχαν εκείνη την εποχη, οι χώρες της "βιομηχανικης επανάστασης" που παίρνονται, σαν σημείο αναφοράς και σύγκρισης. Και δεν είναι απραίτητο οτι θα πρέπει να ακολουθησει το ίδιο μοντέλλο και τρόπο ανάπτυξης που ακολούθησαν αυτες οι χώρες.

Ενω όμως οι σημερινες βιομηχανοποιημένες χώρες δεν ήταν ποτε τους οικονομικα εξαρτημένες, οι "υποανάπτυκτες" χώρες αντίθετα, έχουν μια οικονομικη και κοινωνικη δραστηριότητα ή καλύτερα μια κοινωνικη κουλτούρα αλλοιωμένη λόγω της καθαρης εξάρτησης και υποτέλειας στις ίδιες τάξεις που εξουσιάζουν τις καπιταλιστικες και κρατικοκαπιταλιστικες χώρες. Οι χώρες αλλοιωμένης αναπτυξης δεν έχουν όλες την ίδια κοινωνικη, οικονομικη και πολιτικη δομη. Άλλες είναι καπιταλιστικες, άλλες μεταφουδαρχικες και άλλες είναι στο δρόμο τού κρατικοκαπιταλισμου. Άλλες πλουσιότερες και άλλες φτωχότερες.

Νομίζω λοιπον πως ο δικος μου όρος, δηλαδη "χώρες αλλοιωμένης ανάπτυξης", ταιριάζει πολυ περισσότερο για να περιγράψω αυτες τις χώρες. Εννοώντας : χώρες με αλλοιωμένη, διαφοροποιημένη, εξουσιαζόμενη και εκμεταλλευμένη οικονομία και κοινωνικη κουλτούρα. με μια αλλοίω-

ση σύμφωνη με τα δυτικά - καπιταλιστικα ή με τα ανατολικά - κρατικοκαπιταλιστικα πρότυπα.

Η ΕΞΑΡΤΗΣΗ

Ενα απο τα στοιχειώδη χαρακτηριστικα των χωρων με αλλοιωμένη ανάπτυξη είναι η εξάρτησή τους. Αυτη εκφράζεται σε δυο επίπεδα : πολιτικο και οικονομικο.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΞΑΡΤΗΣΗ

Στο πολιτικο επίπεδο η πιο απόλυτη φόρμα εξάρτησης είναι εκείνη της αποικιακης εξάρτησης. Στην πραγματικότητα σχεδον όλες οι χώρες αλλοιωμένης ανάπτυξης της Αμερικης, Ασίας ή της Αφρικης, υπήρξαν για μια μεγάλη χρονικη περίοδο, ή είναι ακόμα, αποικίες. Σ'ένα ορισμένο αριθμο περιπτώσεων, αυτες οι χώρες μπόρεσαν να γίνουν αποικίες γιατι η στρατιωτικη τους ισχυ ήταν ασθενέστερη απο εκείνη των δυτικων, αλλα και γιατι η οικονομία τους ήταν αρκετα ελαστικη και δεκτικη για να μπορέσουν να μετατραπουν σε αποικίες. Κλασσικα παραδείγματα οι περιπτώσεις της Ινδίας και της Κίνας, που στο 17^ο και στην αρχη τού 18^ο αιώνα, οι παραγωγικες τους δυνάμεις δεν ήταν κατώτερες απ'αυτες της Αγγλίας, αλλα αναμφισβήτητα πολυ πιο δεκτικες και ελαστικες.

Τα ουσιώδη που παρατηρούμε στο γεγονός της αποικιακης εξάρτησης είναι : Βίαιη και έντονη εκμετάλλευση των εξουσιαζομένων χωρων. Χάλασμα των παραγωγικων δυνάμεων που προσρίζονται για την αυτάρκεια της χώρας, και διαστρέβλωση της οικονομίας τους. Άμεση υποταγη στα συμφέροντα των τάξεων που εξουσιάζουν μέσα στα ίδια τα αποικιακα κράτη.

Η πολιτικη εξάρτηση όμως μπορεί να παρει και μια φόρμα λιγότερο απόλυτη απο την αποικιακη. Τα παραδείγματα αυτου τού τύπου εξάρτησης είναι πολλά και, κατα κάποιο τρόπο, παραδοσιακά στο χώρο της Λατινικης Αμερικης. Οπου οι χώρες βγήκαν απο την αποικιοκρατικη εξάρτηση των παλιων Ευρωπαϊκων μητροπόλεων, για να μπουν στη συνέχεια σε μια εξάρτηση μισοαποικιακη στους κόλπους των Ενωμένων Πολιτειων.

Αυτη η φόρμα πολιτικης εξάρτησης βασίζεται στη στενη σχέση της οικονομικης εξάρτησης, ή και στη διαφθορα και δωροδόκηση ενος μέρους του πολιτικου προσωπικου που εξουσιάζει το "ελεύθερο κράτος". Τα κράτη στα οποία παρατηρείται αυτη η φόρμα της εξάρτησης χαρακτηρίζονται απο μια πολιτικη αστάθεια, ή απο την ύπαρξη ενος διχτατορικου συστήματος, ή κι απο τα δυο μαζί. Στην εποχη που ζούμε ονομάζουμε αυτου τού τύπου την εξάρτηση, των χωρων που φεύγουν απο τον αποικισμο, με τον όρο "νεοαποικισμος".

Αυτο που έχουμε είναι μια κατάσταση μισοαποικιακη, που επιτρέπει στις τάξεις που εξουσιάζουν τις ιμπεριαλιστικες χώρες, να υποτάξουν στα δικα τους συμφέροντα και να εκμεταλλευτούν τις παραγωγικες δυνάμεις των χωρων αυτων.

Στη φόρμα τού νεοαποικισμου, όταν αυτη βασίζεται στη διαφθορα και τη δωροδόκηση ενος μέρους τού πολιτικου προσωπικου, μπορεί οι πολιτικες τοπικες ομάδες που έχουν την εξουσία της μισο-αποικιακης χώρας να πληρώνονται σχετικα ακριβα για τη συνεργασία τους, αλλα το κόστος αυτης της συνεργασίας είναι πολυ

λιγότερο απο το κόστος που θα απαιτούσε η διατήρηση μιας εξουσίας καθαρά αποικιακής, στην οποία μάλιστα οι λαοί αρνούνται να υποκύψουν. Εξ' άλλου, η κοινή γνώμη στις χώρες του δυτικού κόσμου ευαισθητοποιείται και αντιδρά πολύ λιγότερο στη φόρμα του νεοαποικισμού, γιατί η εξουσία του ενός κράτους πάνω στο άλλο δεν είναι το ίδιο άμεση και έκδηλη όπως στη φόρμα του αποικισμού.

Σ' αυτές τις περιπτώσεις πολιτικής εξάρτησης (με βάση δηλαδή τη διαφθορά και δωροδοκία ενός μέρους του πολιτικού προσωπικού) είναι εύκολο να καταλάβουμε, ότι η οικονομική ανάπτυξη των υποταγμένων χωρών είναι άμεσα εξαρτημένη απο το εξαγωγικό εμπόριο. Αυτό δεν έχει σαν αποτέλεσμα το σταμάτημα της ανάπτυξης και της γενικής λειτουργίας των παραγωγικών των δυνάμεων.

Με αυτο εξασκεί ένα τύπο ανάπτυξης ειδικό, αναπτύσσοντας εκείνους τους τομείς της οικονομίας που εξυπηρετούν τα συμφέροντα των ξένων εξουσιαστικών τάξεων και μετατρέποντας τους σε υπερτροφικούς. Ένω μερικούς άλλους τομείς τους στασιμοποιούν, και άλλους τούς παίρνουν σε μια χειρότερη κατάσταση απ' ότι προηγουμένως.

Αυτή η μορφή οικονομικής εξέλιξης είναι ένα ουσιαστικό χαρακτηριστικό των χωρών αλλοιωμένης ανάπτυξης, που αναπόφευκτα οδηγεί μέσα απο την πρώτη φόρμα εξάρτησης, δηλαδή την πολιτική, στη δεύτερη φόρμα: την οικονομική εξάρτηση. Που είναι άλλωστε και ο άλλος δρόμος για την υποταγή των χωρών αλλοιωμένης ανάπτυξης.

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΞΑΡΤΗΣΗ

Η οικονομική εξάρτηση μιας χώρας απο μια άλλη είναι συχνά το φρούτο της προηγούμενης πολιτικής της εξάρτησης απ' αυτή τη χώρα. Οι σχέσεις της πολιτικής υποταγής μπορούν να πάρουν διάφορες μορφές και δεν χρησιμοποιούνται παρα για να καλύψουν τις σχέσεις της οικονομικής εξάρτησης.

Όμως, η οικονομική εξάρτηση μιας χώρας απο μια άλλη μπορεί να γίνει και χωρίς η πρώτη να ήταν προηγουμένως αποικία της δεύτερης. Είναι η περίπτωση ενός μεγάλου αριθμού χωρών της Λατινικής Αμερικής, που είναι οικονομικά εξαρτημένες απο τις Ε.Π.Α.

Αυτές οι χώρες αποτέλεσαν πρόσφορο έδαφος για την οικονομική τους εξάρτηση απο τις Ε.Π.Α. για δυο βασικά λόγους:

Την οικονομική τους αδυναμία, που ήταν το αποτέλεσμα της άγριας εκμετάλευσης τους απο τις προηγούμενες αποικιοκρατικές μητροπόλεις, και,

Την δυτικού τύπου τεχνητή κοινωνία που τούς είχαν φτιάξει, για τη δική τους ευκολία, οι ίδιες μητροπόλεις.

Η οικονομική εξάρτηση μπορεί να πάρει διάφορες φόρμες, ευέλικτες στην αρχή, που σταδιακά όμως μετατρέπονται σε απόλυτες και εξουσιαστικές.

Μια απο τις φόρμες της οικονομικής εξάρτησης είναι η εμπορική. Σ' αυτή, το μεγαλύτερο μέρος των προϊόντων και οι οικονομικές σχέσεις του εξωτερικού εμπορίου μιας χώρας, είναι στενά εξαρτημένες απο τις εξαγωγές σ' ένα καθορισμένο αριθμό χωρών, ή πολλές φορές μόνο σε μια χώρα. Τα εξαγόμενα προϊόντα είναι ορισμένα και εξαγονται ακατέργαστα ή σχεδόν ακατέργαστα, για να επιστρέψουν στη συνέχεια στη χώρα της προέλευσης τους σαν προϊόντα φηλης τεχνολογίας, ή προϊόντα "λουξ". Βλέπουμε λοιπόν ένα διεθνή καταμερισμό εργασίας ανάμεσα στα διάφορα κράτη, που θα δώσει σαν αποτέλεσμα, τη μέγιστη δυνατή υπεραξία στις άρχουσες τάξεις των ιμπεριαλιστικών χωρών, αλλά ταυτόχρονα και μια υπεραξία σε επίπεδο χωρών.

Μπορούμε να πάρουμε σαν παράδειγμα εξάρτησης αυτού του τύπου την ειδικευση μερικων χωρων στην εξαγωγή ζάχαρης, καφε, βαμβακιου ή τσαγιου, ή επίσης μπανανων, κασιίτερου, ινδικης κάνναβης, χαλκου ή βωξίτη. Σε ένα μεγάλο ποσοστο απ' αυτές τις χώρες, ένα μόνο προϊόν ή δυο προϊόντα παρουσιάζουν το 70-80% των εξαγωγων μιας χώρας. Είναι φανερο ότι η οικονομική κίνηση μιας τέτοιας χώρας διευθύνεται απο εξωτερικούς παράγοντες. Είναι οι εξωτερικοί παράγοντες που καθορίζουν τη δομή και την ποσότητα της παραγωγής, όπως και τη δομή και την ποσότητα των επενδύσεων.

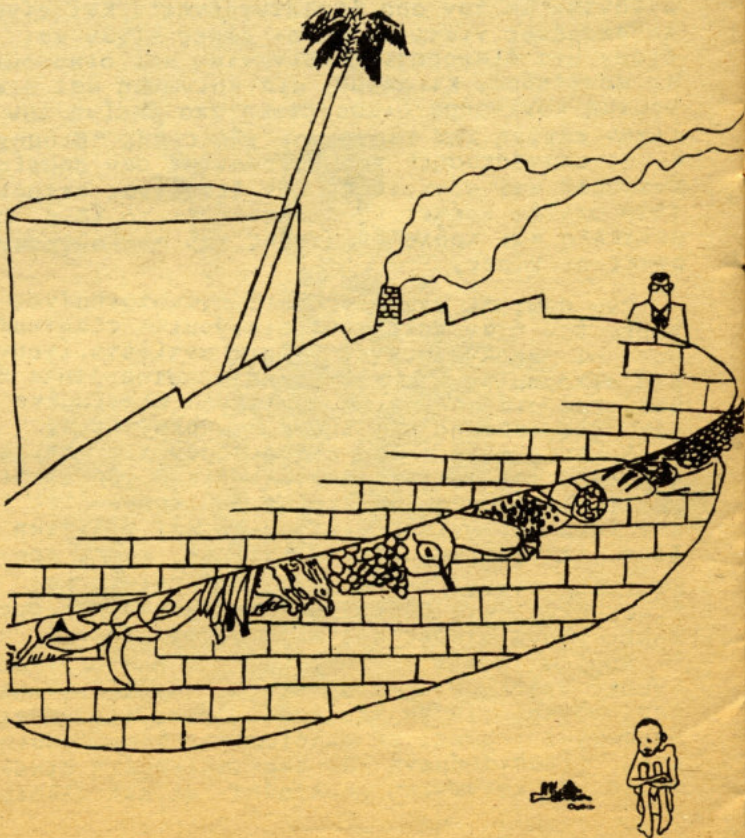
Στη πραγματικότητα οι χώρες αυτές έχουν την οικονομική τους ζωή μοιρασμένη σε δυο τομείς:

Ο ένας τομέας είναι σχετικός με την εξωτερική αγορά που είναι γενικά περισσότερο "μοντέρνος". Σ' αυτόν οι σχέσεις καπιταλιστικής ή κρατικοκαπιταλιστικής παραγωγής είναι αναπτυγμένες. Συνήθως αυτός ο τομέας επιχορηγείται απο ξένο κεφάλαιο και τροφοδοτείται απο προϊόντα φηλης τεχνολογίας, απο τις χώρες του δυτικού ή του ανατολικού ιμπεριαλισμου.

Ο άλλος τομέας είναι αυτός που καλύπτει τις εσωτερικές ανάγκες της χώρας. Είναι ασθενικά εφοδιασμένος και οι δυνατότητες ανάπτυξης του είναι πολύ περιορισμένες. Σ' αυτόν οι σχέσεις παραγωγής είναι προκαπιταλιστικές, ή ήδη υπάρχουν σε ανάπτυξη οι σχέσεις παραγωγής του κρατικοκαπιταλισμου.

Μια άλλη φόρμα οικονομικής εξάρτησης είναι η διείσδυση μέσα στην οικονομία μιας χώρας, με επενδύσεις κεφαλαίων και προϊόντα φηλης τεχνολογίας, και φηλου κόστους φυσικά-που προέρχονται απο ιμπεριαλιστικά κράτη, ή απο ένα μόνο ιμπεριαλιστικό κράτος. Σ' αυτή τη περίπτωση, τα κεφάλαια αυτά αναπτύσσουν μια προτεραιότητα και δραστηριότητα σ' ένα ορισμένο ή σε ορισμένους τομείς, που είναι συνδεδεμένος/οι με την ανάπτυξη των κέρδων του μονοπωλιακού κεφαλαίου της χώρας εξαγωγέα-κεφαλαίου.

Σ' αυτή την περίπτωση το ουσιαστικό γεγονός είναι η οικονομική εξάρτηση· η εμπορική δεν είναι παρα το αποτέλεσμα.

Σημειώνω ότι αυτή η κατάσταση της οικονομικής εξάρτησης μιας χώρας δεν έχει σαν αποτέλεσμα μόνο την υπερτροφία μερικών τομέων της οικονομίας, αλλά επίσης την υπερτροφία μερικών πόλεων-λιμανιών. Βλέπουμε δηλαδή, μια μεγάλη ανάπτυξη της συγκοινωνίας σ' αυτές τις πόλεις, ενώ αλλού η συγκοινωνία της χώρας είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Γιατί με την ανάπτυξη αυτής της συγκεκριμένης συγκοινωνίας ανεβαίνει η αποδοτικότητα, και κατά συνέπεια τα κέρδη των ξένων κεφαλαίων.

Παρατηρούμε έτσι μια μονοκουλτούρα, μια μονοπαραγωγή-εξαγωγή, μια υπερτροφία των λιμανιών και -κατά συνέπεια- και των γειτονικών πόλεων και μια μερική ανάπτυξη των συγκοινωνιών. Όλα αυτά δεν είναι παρα η μετάφραση των αναγκών των ξένων κεφαλαίων.

Αυτή είναι η κατάσταση αυτών των χωρών που είναι οτιδήποτε άλλο παρα χώρες "υποανάπτυκτες". Των χωρών αλλοιωμένης ανάπτυξης.

Μέσα στο κάδρο των ιμπεριαλιστικών σχέσεων, στο οποίο μερικές χώρες είναι υποταγμένες σε μερικές μεγάλες καπιταλιστικές ή κρατικοκαπιταλιστικές δυνάμεις, στόχος δεν είναι απλά η εξάρτηση του εμπορίου και της οικονομίας, αλλά το μέγιστο δυνατό κέρδος από τις χώρες αλλοιωμένης ανάπτυξης. Αυτή εξάλλου είναι βασικά και η θεωρία των δυτικών, δηλαδή "η απόδοση των εκμεταλλεζόμενων πόρων στο μέγιστο δυνατό, είτε είναι άνθρωποι, είτε είναι μηχανές, χρήματα, χώρες, κόσμοι".

Σ Τ Ο Χ Α Σ Μ Ο Ι

Διαβάζοντας κάποιος το κείμενο, πιστεύω ότι αναπόφευκτα πρέπει να δεχτεί την ανάλυση της κατάστασης των χωρών με αλλοιωμένη ανάπτυξη, γιατί απλούστατα αντανάκλα τη πραγματικότητα.

Πιστεύω όμως ότι υπάρχει και η ανάγκη να εκφραστούν σύμφωνα με τις δικές μου ιδεολογικές απόψεις, οι διάφορες θάλεγα προτάσεις.

Πρώτα-πρώτα θέλω να πω ότι δεν υπάρχουν συνταγές, ότι κάθε χώρα έχει τις δικές της ιδιομορφίες και γι' αυτό το λόγο αναγκάζομαι να μιλήσω αρκετά γενικά.

Βλέπω με συμπάθεια τους αντι-ιμπεριαλιστικούς αγώνες στις χώρες αλλοιωμένης ανάπτυξης, αλλά αισθάνομαι και καταλαβαίνω ότι ο εξουσιαστικός, ιεραρχικός χαρακτήρας αυτών των κινήματων αποκλείει μια δομική αλλαγή, και θάπρεπε να αποτελέσει για μας ερέθισμα για στοχασμό. Γι' αυτό πιστεύω ότι οι μελλοντικές επαναστατικές δυνάμεις θα πρέπει να ξέρουν, ότι δεν πρέπει να χάνουν τίποτα το κοινό με κανένα από τα υπάρχοντα καθεστώτα, και δεν πρέπει να σεβαστούν καμία από τις εξουσίες που κυριαρχούν στο σύγχρονο κόσμο. ΤΙΣ ΑΞΙΕΣ ΤΟΥΣ ΘΑ ΤΙΣ ΒΡΟΥΝ ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΙΔΙΟ ΤΟΥΣ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ, και μέσα στην ανάλυση των εμπειριών της επαναστατικής ιστορίας.

Πιστεύω ότι τα πιο θεμελιώδη ζητήματα της σύγχρονης επανάστασης είναι ο διεθνισμός και το κράτος.

Μόνο ένα επαναστατικό κίνημα που θα είναι ανυποχώρητα διεθνιστικό και αντικρατικό μπορεί να διαλύσει τα εξουσιαστικά υπάρχοντα κράτη. Ένα επαναστατικό κίνημα που θα έχει σαν στόχους: Την εξάλειψη της αλλοτρίωσης. Την καταστροφή του σημασιολογικού συστήματος που εγκαθιδρύει στη συνείδηση του λαού ο καπιταλιστικός και κρατικοκαπιταλιστικός ορθολογισμός. Την αποκατάσταση των προ-καπιταλιστικών, προ-κρατικοκαπιταλιστικών, προ-αποικιακών συμβόλων, και την επανεύρεση της φωνής των τραγουδιών, των εικόνων που έκλεψε ο αποικιστής ή ο νεοαποικιστής. Το σπάσιμο της φεύκτικης γενικότητας του κεντρωμένου κυρίαρχου λόγου (δυτικού-ανατολικού).

Ανθρωποι πεινάνε
κοιλίες φουσκωμένες
δώδε φαί στο δοξακι
όχι κόκκαλο! ντροπή!
Χαβιάρι.

Ανθρωποι κλαίνε
πρόσωπα χαμένα
κάνεις δεν τους ξέρει,
όχι προτιμώ άρωμα Γαλλικό
είναι πιο καλό

Εσύ κλαίς
λυπάσαι την γυχή σου
βλέπεις την αλήθεια
ο γύργος γέρφει
βάμε ένα χέρι

ή άμμος καίει
οι άνθρωποι ξαηλωμένοι πόνω
- κλαίν'-

Κλαίν' για την καταντία τους
γιατί γίνονται αντικείμενα,
θάμαι στην Κουανή ακτή αυτό το
καλοκαίρι

ή αμμουδιά είναι ωραία
θα περάσω ωραία.

Γλαύκος
25-2-1981

Αλλά κύρια, ένα κίνημα που θα χαρακτηρίζεται από μια μόνιμη κοινωνική πολιτική αντίσταση. Αυτά στο επίπεδο της κοινωνικής απελευθέρωσης.

Στο επίπεδο της οικονομικής απελευθέρωσης θα έχει σαν στόχους: Την καταστροφή των συσχετισμών των δυνάμεων που βρίσκονται στα θεμέλια της κυριαρχίας του αποικιστή ή γεοαποικιστή, δηλαδή την καταστροφή των διχτύων άνισης ανταλλαγής και εσωτερικής διανομής. Την αγροτική μεταρρύθμιση και, κύρια, Την αυτοδιαχείριση. Για να έχει με το μέρος του μια μάζα εκμεταλλευομένων, που θα έχει συνείδηση της καθημερινής εξουσίας και πίεσης που ασκείται πάνω της.

Νομίζω ότι μόνο το κίνημα αυτό μπορεί να διαλύσει, μέσα από μια επαναστατική διαδικασία, όλα τα υπάρχοντα εξουσιαστικά κράτη και να επιφέρει την ενοποίηση των ανθρώπων, μέσα από τη λειτουργία των συμβουλίων βάσης, που θα λειτουργούν με αιρετούς και ανακλητούς αντιπρόσωπους.

* Πολλοί αποικιοκράτες χρησιμοποιούσαν διάφορους τρόπους για τη συγκέντρωση κατοίκων στις πόλεις, με στόχο τη χρησιμοποίησή τους νέες οικονομικές επιχειρήσεις, αλλά ταυτόχρονα, και για να επιτύχουν μια αλλαγή στη κουλτούρα τους, με την αλλαγή της δημογραφικής τους υπόστασης.

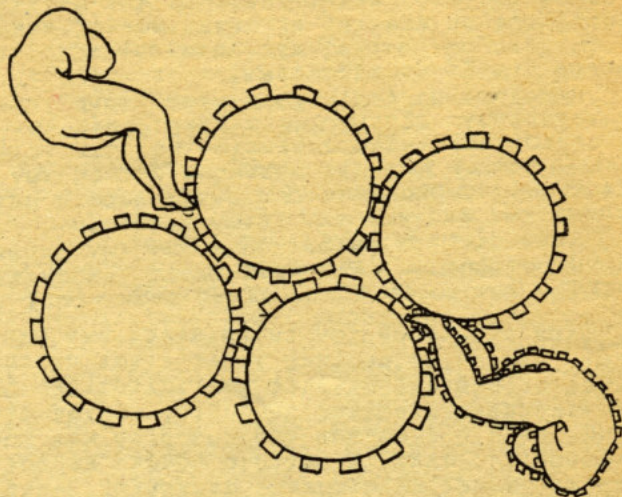
Οι Πορτογάλλοι π.χ. στις αφρικάνικες αποικίες τους έκαμαν τα χωριά, εξανδραπόδιζαν τους κατοίκους και τους ανάγκαζαν να πάνε στις πόλεις. Έτσι κατάφερναν να έχουν ένα πληθυσμό συγκεντρωμένο, που μπορούσαν να τον ελέγχουν και δεν μπορούσε να αυτοσυντηρηθεί. Έτσι η προώθηση του στα εργοστάσια και στα λιμάνια γινόταν πολύ πιο εύκολη.

Οι Άγγλοι χρησιμοποιούσαν πιο "πολιτισμένο" τρόπο. Έδιναν διάφορα "προνόμια" στους κατοίκους των πόλεων: λιγότερη φορολογία, ζωή "δυτικού τύπου" κ.α. Και ταυτόχρονα, στα διάφορα χωριά-φυλές που ήταν αυτοδιαχειριζόμενα και αυτοσυντηρήτα, έβαζαν βαριές φορολογίες και, επιπλέον, φόρο υποτέλειας. Επίσης έστελλαν ιεραπόστολους και καλόγηρες, που προσπαθούσαν να δώσουν το "τέλειο" της χριστιανικής θρησκείας και να πείσουν τους ιθαγενείς ότι ο τρόπος που ζούσαν δεν ήταν "ηθικός" και "ευκρεπής".

Γλαύκος Γεωργίου

ΜΑΡΙΑ

Ξέρω πως ποτε
δε βηματεύουν στο γόδια
στο μισορό είναι ο γέρος
το νου σου ε;

Ολα ξεκίνησαν πριν κάμποσα χρόνια, στο πρώτο ουα - ουα, ή ποιος ξέρει, ίσως ακόμα και πιο πριν. Οι πρώτες στιγμές σ' αυτό τον κόσμο σηματοδόμενες ανεξίτηλα από το πρώτο κλάμα. Για την ασφάλεια και τη ξεστασία του κόσμου στη μήτρα, μέσα μιας γυναίκας, με επικοινωνία δίχως λόγο, που οριστικά χανόταν; Ή για το άσπρο, το μουντο κι άχρωμο άσπρο, παντού το ίδιο νεκρό, που σηματοδύει την είσοδο σε τούτο τον κόσμο, το "ζωντανό"; Το πρώτο σοκ, κι ύστερα, για λίγες μέρες, ένας αριθμός σ' ένα κρεβάτι, δίπλα σε μωρα μπόλικά άλλα, φάτσα ξανα με το ίδιο άσπρο, παρέα με το κλάμα που δύσκολα ξεχωρίζει από ποιο κάθε φορά. Και η ενστικτώδης επιθυμία για φαί να ικανοποιείται σε διαλείμματα χρώματος από μια ρόγα, κατάληξη σ' ένα απαλό στήθος κάπου εκεί ίσως και λίγη ασφάλεια, ζεστασία, τρυφεράδα, γαλήνη. Χρώματα και μουσική. Στο σπίτι η οικογένεια, η λειτουργία της, η κάποια επαφή με τον έξω κόσμο μέσα από συγγενείς και οικογενειακούς φίλους. Μάθαινα να μιλώ, σε λίγο να περπατώ, χωρίς να το καταλαβαίνω να σκέφτομαι και να διαμορφώνω εικόνες "φυσικού", για ανθρώπους, σχέσεις, οικογένεια, κοινωνία. Έμαθα τις λέξεις μάμα, παπα, γιαγιά, φαί, νερό, μετά από λίγο έμαθα τις λέξεις οικογένεια, σχολείο, κοινωνία και πολύ αργότερα, στις τελευταίες τάξεις του δημοτικού, πρωτοσυνάντησα σε κείμενα τις "δύσκολες", "αφηρημένες" πια έννοιες κατανόηση, ευαισθησία, τρυφεράδα. Η είσοδος μου προετοιμαζόταν κιόλας.

Στο μεταξύ ανύποπτος ν' ανακαλύπτω έκθαμβος τη γοητεία σε πράγματα μικρά, καθημερινά, για τους μεγάλους τόσο συνηθισμένα, πρωτόγνωρα για μένα και μαγευτικά. Ατρόμητος στην αρχή, αντιμετωπίζοντας εμπειρικά αλλά και κοινωνικά ύστερα, την έννοια του φόβου.

Σ' ΑΓΑΠΩ ...

Μια παιδική ηλικία, αφετηρία στα βάθη τής μνήμης, ατέλειωτα πια μακρινή. Οπου το παιγνίδι μια ατέραντη κηγή δημιουργικότητας και φαντασίας, με τούς κοινωνικούς ρόλους κιάλας σφηνωμένους στα μυαλά μας, όχι όμως πολυ ξεκαθαρούς, να αποχτούν τη νότα που εμείς διαλέγαμε. Καθημερινοί σκηνοθέτες τής κοινωνίας-θέατρο τής επιλογής μας, ώσπου σιγα-σιγα με τα χρόνια, το θέαμα καταφέρνει να μας νικήσει και να μάς μετατρέψει σε απλούς θεατές.

Όμως τότε, στη ζωή σκηνοθέτες ακόμα, τη μια στιγμή παίζαμε ναμαστε άρχοντες και την άλλη φτωχοί, έχοντας αμυδρά στο νου μας, κι όχι όλοι, κάποια ταύτιση ή επιλογή. Τη μια στιγμή πολεμιστές και την άλλη γιατροί. Κι ύστερα δέντρο ή σπίτι ή πουλι. Κι οι ρόλοι εναλλάσσονταν έτσι που αποκτούσαν μια ρευστότητα τέτοια, που ήταν ο καθένας μάς όλα μαζί και τίποτα.

Άμεση επαφή με το χώμα, το νερό. Φτιάχναμε πηλο, χτίζαμε σπίτια και πύργους, τα στολίζαμε με λουλούδια-ξυλαράκια και φύλλα-και μια αίσθηση συντροφικότητας που, χωρίς να χάνεται μες τούς συχνούς αλλά και σύντομους καβγάδες-πέισματα μας, ικανοποιούσε την υπέρτατη ανάγκη μας για επαφή με τούς άλλους ανθρώπους.

Αναρωτηθήκαμε κάποτε για τα καρμια μας, μια απίθανη ευχαρίστηση χαϊδεύοντας το πουλι μας και τα πρώτα "όχι, θα πάθεις κακο" των μεγάλων. Στα κρυφα πια παίζαμε τούς γίαιατρους, ανακαλύπτοντας πως οι αδερφες κι οι φίλες μας δεν είχαν πουλια αλλά μικρα κωλάκια. Στην αρχή γελάσαμε, μα μάς άρεσε να βλέπομε και ν' αγγίζομε τα κορμια ο ένας τού άλλου τής άλλης, κι έτσι σκαρφιστήκαμε τις ενέσεις και τού "αρρώστου" την εξέταση, μηχανευτήκαμε ένα σωρο άλλα, για να βρεθούμε ανάμεσά μας γυμνοί. Ωσπου μια μέρα μάς τσάκωσαν. Κι άλλοι φάγαμε τής χρονιας μας, άλλοι ακούσαμε τον εξάψαλο των απαγορευεται και τής ηθικής. Η και τα δυο.

Παίζαμε με τα χώματα κι οι μανάδες μας φώναζαν πως δεν μπορούν κάθε μερα να μας πλένουν, δεν ξερουν τί να κάνουν πια μαζί μας, τί θα πει ο κόσμος άμα μάς βλέπει τόσο βρώμικους, καλύτερα να παίζομε στο σπίτι που δεν είναι ούτε επικίνδυνο να χτυπήσομε.

Κάποιοι αλλάξαμε παιγνίδι και παίζαμε πια στα σπίτια -άραγε ποιοι;- . Κάποιοι παρέμειναν στα χώματα τής χωράφας, οι πιο πολλοί.

Μού αγόρασαν αυτοκινητάκια και δρομους, μια φάρμα με ζώα, όπλα και ποδοσφαιράκι, έπαιζα με τούς φίλους μου χωρίς να λερώνομαι, μπορούσα νάμαι ραλίστας ή ποδοσφαιριστής, μπορούσα νάμαι πολεμιστής, μα δεν μπορούσα πια να φτιάξω ένα δικο μου κόσμο με πηλο και πέτρες. Σιγα-σιγα σταμάτησα και να το θέλω. Κάποτε όμως ζήλευα τα άλλα παιδικα, όχι πια γιατί παίζαν με το χώμα, αλλά γιατί μαζεύονταν ακόμα όλα μαζί στην απέναντι χωράφα κι εγω, μ' ένα-δυο μόνο "διαλεχτους" φίλους, δεν είχα πια το θάρρος να πάω να τούς συναντήσω, τα παιγνίδια τους μού ήταν κιάλας μακρινα, όπως κι οι ίδιοι. Κάπου άκουσα τούς μεγάλους να μιλουν για τάξεις. Σκέφτηκα σχολείο.

Κάποτε ξεκίνησε κι αυτο κι η χωράφα άδειάζε σιγα-σιγα απο τούς συνομηλικους μου, πωγμένους κιάλας στα "πρέπει" και σε μια αναγκαστική, στην αρχη απο τα έξω, συναίσθηση "προτεραιοτήτων".

Στο σχολείο κάθησα μ' ένα αγόρι-η αδελφη μου πούπαιζε ακόμα στο σπίτι κούκλες και κουμέρες κάθησε ύστερα απο δυο χρόνια με μια γεινοτοπούλα μας-. Έτσι ήταν ο κανόνας: Τ' αγόρια με τ' αγόρια, τα κορίτσια με τα κορίτσια. Στο διάλειμμα τ' αγόρια παίζαν ποδόσφαιρο και τα κορίτσια λάστιχο κι όλοι μαζί κρυφτο ή, τρεχτο.

Στην τάξη ο δάσκαλος μάς μάθαινε ορθογραφία και γραμματική, πώς να γράφομε εκθέσεις, και την ιστορία τού ένδοξου ελληνικου έθνους. Κάθε πρωί στη μεγάλη αυλη τού σχολείου, πριν ακόμα μπούμε στην τάξη, κάναμε προσευχη. Αμα καποιο έκανε φασαρία στην τάξη, ο δάσκαλος τον έβγαζε έξω και καλούσε τούς γονεις του στο σχολείο για να τόν τιμωρήσουν κι αυτοι. Έτσι οι αταχτοι σωφρονίζονταν, ενω οι φρόνιμοι και καλοι μαθητες ανταμείβονταν με κοψφέτες, μπράβο και καλους βαθμους.

Ήμουν καλος μαθητης, κι έβαζα τα δυνατα μου για νάμαι όσο γίνεται καλύτερος. Κάθε φορα που έπαιρνα έλεγχο ένοιωθα περήφανος. Στη πρώτη τάξη μόνο δυο παιδια έμειναν στάσιμοι, ήταν πολυ βλάκες κι απροσάρμοστοι. Δεν ήθελαν να μάθουν ή δεν τα κατάφερναν; Δεν κατάλαβα. Ούτε γιατι. Κάλεσαν τούς γονεις τους στο σχολείο και τού ενος δεν ήρθαν. Τού άλλου ήρθε η μάνα του. Ήταν άσκημη και κακοντυμένη. Φαινόταν φτωχη και γερασμένη.

Κάποτε στη χωράφα κοντα στο σπίτι μου χτίστηκε μια πολυκατοικία, κόπηκαν τα δεντράκια. Και τα παιδια πήγαν σπίτι τους, δεν ήμουν πια ο μόνος πούπαιζε "Μονόπολυ" και αυτοκινητάκια στο σπίτι. Σιγα-σιγα άρχισαν τα φροντιστήρια και η "κατ'οικον εργασία" κι απομεινε μόνο παιγνίδι να "παίζω τον μεγάλο".

Παίζοντας τον μεγάλο κάποτε μεγάλωσα στ' αλήθεια (αφουχοι άλλοι έτσι τόλεγαν, έτσι θάταν), οπότε καταργήθηκε κι αυτο. Κι έτσι εδω και κάμποσο καιρο δεν παίζω, δεν ξέρω κιάλας τί και πώς.

Θά'θεγα να σου ηρωματι για μίνα
χωρις δημαδία
για ένα υοριτσάκι με μεγάλα μιάκια
αδύα
αίμα
μαϊδάρια
βου εις νιφάδες τού χιουιου
κι όμως υπήρχε μάτι ηρω καρούβε ειη ευούνα
ένα δημόδι 6η μύση.
Θά'θεγα να σου ηρω
Όμως εμεις προεφάμε να χανόμεσθε
στο μεγάλα νοήματα
μιας υούφιας Ζογιους

Δήμητρα Βιτεάιη.

Στα 14 μίλησαν δυο φίλοι για μαλακία, το βράδυ κρύφτηκα και στρώθηκα, δεν ήξερα και πώς, δεν χρησιμοποιούσα τα χέρια μου, παρα μόνο τριβόμουν στο κρεβάτι. Κι ήταν όμορφα...Υστερα πήρα χαρτί και σφουγγάρι, έτρεξα στα γρήγορα να καθαρίσω το κρεβάτι, "αν τα δει η μάνα μου", ντροπή, ντροπή και φόβος. Δεν υπήρχε πια πίσω. Χρησιμοποιούσα τη φαντασίωση αυτούσια, δική μου(;), ώσπου ανακάλυφα εκείνα τα περιοδικά...Μού χρειάστηκαν. Η φαντασίωση δεν ήταν πια απαραίτητη, εικόνες και ιστορίες, μάθαινα κι αγγλικά(μ'ένα σπάρο δυο τρυγόνια). Ο άντρας πούπαιρνε την παρθενία της, που την τρέλαινε μπαίνοντας μέσα της, το παραλλήλημα της, οι ατέλειωτοι οργασμοί της στη κίνηση του σεξ του μέσα της, και στο τέλος-τέλος ο οργασμός του, το σπέρμα στον κόλπο ή το στόμα της, η αποθέωσή του.

Παράλληλα κάτι γυναικεία ψυθιρίσματα αποδω κι απο κει, για "συζυγικό καθήκον" να "ευχαριστηθεί ο άντρας" "ας τον να κάνει, πού θα πάει, σπίτι θα γυρίσει πάλι, άντρας είναι" και "εγω ποτε. Δεν είμαι πουτάνα."

Και στο σχολείο οι συμμαθητες να μιλουν για πορνο-περιοδικα και πουτάνες, για μαλακίες και γαμήσια, ενω οι συμμαθητριες έκαναν πως δεν άκουγαν και κοκκίνιζαν καθε που ρωτιούνταν γιατι δεν έκαναν γυμναστική.

Και μεγαλώνανε, και "ωριμάζαμε", μαθαίνοντας φυσικές και χημείες και μαθηματικά, αλλά στο σπίτι τις κρίζες τις άλλαζε πάντα ο παπας. Μαθαίναμε αρχαία κι αγγλικά, συνταχτικό και γραμματική, και κάθε που γινόταν μια συζήτηση δεν είχαμε μυαλο παρα για το ρολόι.

Βιολογία κι ανθρωπολογία και το μάξιμουμ αναπαγωγη, στη σεξουαλικότητα ποτε αναφορα. Θρησκευτικά και ιστορία, Αης Γιώργης κι Αλέξαντρος, και ηγεσίες. Και εξουσίες, και ιεραρχήσεις. Και προγραμματισμος, και τείχος, και ενσωμάτωση. Και στόχοι, και κανόνες, και ηθική και αρχες, κι αγαγορεύεται, και πρέπει, και ηλικία, και χρονος...

Β ο ή θ ε ι α...

"Που να σταδω για μια ανασα μου! Απο πρηνου λας την έχουν ετημενη!"

Ολα ξεκίνησαν πριν κάμποσα χρόνια, στο πρώτο ουα - ουα, η ποιος ξεφει, ίσως ακόμα και πιο πριν.

Ομως απ' όλα εκείνα τα παλια, τα πρώτα παιδικα κι εφηβικα χρόνια, εγω πια δεν θυμάμαι παρα μόνο λιγα* κι ανάμεσα σε κείνα τα λιγα, τα τόσο μακρινα για μένα κάποτε, δεν διάλεξα παρα ένα μικρο κομματάκι. Εκείνα που τρύτη τη στιγμή νόμισα πως μπορούν ίσως να δείξουν πως και γιατί χάθηκε μια παλια δημιουργικότητα, μια δυνατότητα δημιουργικής φαντασίας, μια εποχη που ήξερα πως ε γ ω θ έ λ ω να παίξω. Πώς χάθηκε εκείνη η εποχη που δεν ένοιωθα τόσο συχα τουτό το κενο, να με κλακώνει και να μη βρισκω απασαμο, που ξεπνούσα τότε μόνο άμα δεν ήθελα να κοιμηθω άλλο κι έτρωγα άμα πεινούσα. Που τα ρολόγια δεν ήταν παρα ένα παιγνίδι ανάμεσα στ' άλλα, υπηρετες της επιθυμίας και της φαντασίας μου, κι όχι ρυθμιστες της. Κι αν της δικης μου ζωης τ' απροσπάσατα δεν κατάφερα γάναι ίσως πειστικά η δυνατα αρκετα, ας κυτάξει καθένας στη δικη του ζωη, άπειρα, μικρα κομματάκια, χαλίκια στο δικο του τοίχο.

Τώρα πια ξέρω πως η κοινωνία δουλεύει σ' αυτές τις βάσεις. Τώρα πια απαγορεύεται να φανταστω μια αλλιωτική λειτουργία, μα μπορω, να γίνω ένας πολίτης που θα πασκιζει για "καποιες αλλαγες", για "κάτι καλύτερο". Τώρα ξέρω πως δεν μπορω να φτιαξω ένα δικο μου κόσμο με πηλο και πέτρες, μα μπορω "ελευθερα" να διαλέξω ανάμεσα σε πολεμιστής, ποδοσφαιριστής και ραλλίστας. Μπορω ακόμα να γίνω ένας "καλος επιστήμνας" στη κοινωνία, ή ένας "συννειδητος" εργατης. Ξέρω πως άμα δεν γουστάρω μια κυβέρνηση μπορω να ψηφίσω μια άλλη.

Ομως καμια κυβέρνηση δεν μπορει να γεμίσει το κενο μου.

Τώρα πια ξέρω τα βήματα τού ροκ, τη μουσική της ντίσκο, μπορω ν' αγοράσω μια "μεθοδο ζωγραφικης" ή να εκφραστω γράφοντας, μη ξεχνώντας βέβαια να τηρήσω πρόλογο κι επίλογο και σωστή γραμματική. Μπορω να βγάλω μια συζήτηση, ξέρω ποτε και πως να κινηθω σε καθε διαφορετικό χώρο και τί να πω.

Ομως κανέναν χορος και καμια γλώσσα δεν μπορούν να με εκφράσουν, αναζητω τον εαυτο μου κομματιασμένο σ' ένα ατέλειωτο τροχάδη "προτεραιοτήτων" και δεν τον βρισκω. Γυρεύω λιγη γαλήνη.

Τώρα πια ξέρω της επιθυμίας τα επιτρεπτα κοινωνικά όρια. Πως πρέπει νάμαι λογικός κι ολιγαρκής. Προπάντων όχι ονειροπόλος. Πως η φαντασία είναι τ' αντίθετο της "λογικής", κι η "λογική" ο βασιλιάς του κόσμου.

Ξέρω ακόμα το δρόμο για το "μεγάλο ΑΥΡΙΟ". Είδα να τον δείχνουν με το δάχτυλο με τόση ακριβεία, μπροστα αυτοι και πίσω πληθη, αντρες ανεβασμένοι σε εξέδρες-ποιος ξέρει πόσο "μακριά" μπορούν να δουν απο κει πάνω, πανύψηλες εξέδρες κλειστου ΘΕΑΤΡΟΥ-. Για το μεγάλο αυριο, τότε που όλα θάβναι "λεύτερα", κι η γυναίκα, κι η ομοφυλία, κι εσυ, κι εγω.. Τότε, κάπου, κάπως, κάποτε, τάχα...

Κι η φαντασία; Και τα χρώματα; Κι οι νότες; Κι η ποίηση; Κι ο έρωτας μας; Πνίγομαι. Πνίγομαι σήμερα. Αποφασίζω να περάσω τα σύνορα.

Ένα όνειρο...

Συρματόπλεγμα. Πρέπει να γλιστρήσω ανάμεσα στα μικροσκοπικά του ανοίγματα. Προσπαθω, ματώνομαι, αδύνατο.

Εμετος. Εύνω δυνατά την πέτσα μου, να τη βγάλω σύριζα, να την πετάξω, πονω, φίδι που αλλάζει δέρμα κι αφήνει πίσω το παλιό, το γέριπο, σε σήψη κιόλας.

Αέρας, πνεύμα, άνθος, ΕΝΕΡΓΕΙΑ, περνω μέσα απ' το συρματόπλεγμα, μπορω να επιθυμω. Καινούργιοι ορίζοντες, απέναντι ένας καινούργιος κοσμος.

Προχωρω, πώ να περάσω, κουτουλω, τοίχος, αδύνατο, ξαναδοκιμάζω, ξανα ο τοίχος, ένας ατέλειωτος διάφανος τοίχος, πέφτω πάνω του με όλη μου την ορμη, συγκροσώμαι, στραπατσάρωμαι, καλώδια, καλώδια, ηλεκτρισμος, ηλεκτροσοκ, ψυχιατρική, ψυχιατροποίηση, "τρέλλα"...

Ακούω πέρα απ' τον τοίχο μουσικές, χαρούμενες νότες, βλέπω χρώματα, ζωηρα χρώματα, έντονα χρώματα, αγαπω ταχρώματα, θέλω να περάσω, ο τοίχος πάντα εκει. Πίσω απ' το συρματόπλεγμα οι άνθρωποι - εξέδρες με φωνάζουν παράλογο, τρελλο, μέσα στον τοίχο ηλεκτροφόρα καλώδια θανάτου οι φάτσες τους, αηδιαστικές, πιασμένες χέρι - χέρι, μια ατέλειτη σειρά αποκρουστικές φάτσες, χτεσινοι, σημερινοι, αυριανοι, ΑΦΕΝΤΕΣ.

Βυθίζομαι σε σκέψεις απελπισία, αδιέξοδο, αυτοκτονία...

Ευπνω. Αποφασίζω να μετατραπω σε ενέργεια. Σκίνω να σπυρναντήσω το όνειρο. Σκεφτομαι πως υψίσυχη ενέργεια, σαν άθροισμα διαφορετικων πόσων, μπορεί νά ριξει το διαφανο τοίχο...

Χαμένος σ' ένα μάθημα θεάτρου ανακαλύπτω την αδυναμία μου να κυτάξω τους ανθρώπους στα μάτια. Σ' ένα καιγνίδι μίμησης βλέπω κατάφασα την αδυναμία μου να εκφραστώ με το σώμα. Στον έρωτα καθηλωμένος στις ίδιες τακτικές κίνησης. Κλεισμένος σ' ένα σπίτι με άσπρο και καφε, με ράδιο και μαγνητόφωνο, τόσο μακριά απο την φύση, και τα χρώματα, τη μουσική.

Γυρεύω καινούργιες μορφες έκφρασης. Ίσως να πρέπει ν' αρχίσω να ζωγραφίζω. Θυμάμαι τότε, μικρος, μούλεγαν να δώσω ζωγραφία και δεν έδινα παρα μόνο χρώματα.

Να λυτερώσω τη φαντασία μου. Φοβάμαι κιόλας.

Αποσύνθεση και καινούργια σύνθεση.

Χάνω τα "λογικά" μου, αφήνω μακριά πίσω τη στερητική πραγματικότητα, και το "ρεαλισμο", και ταξιδεύω γλάρος στα κύματα μιας φαντασίας λυτρωτικής. Γαλάζιο της θάλασσας, και κίτρινο του ήλιου, και άσπρο των κυμάτων, και κόκκινο της αυγης, και ήλιος και φως και αγέρας και θάλασσα και σύννεφο και βουνο και φεγγάρι του έρωτα. Εξαγνίζομαι στις ακτίνες του φεγγαριου κι αγναντεύω πίσω απ' τα βουνα τον ήλιο, την γέννηση. Αναδύομαι στο φως της ουτοπίας.

Πολιτική σαν μουσική. Οργάνωση σαν νότες σε κομμάτι αρμονίας. Επαγίαση σαν ξέφρενος χορος, σαν οργασμος δίχως νορμες, δίχως προκαθορισμους, δίχως φυλο, δίχως τελος. Σαν υψίσυχη ενέργεια... Κρίστου Δημητριάδης

Θαρθει υαιρος που θα ηλαζουν τα πραγματα.

Να το θυμιαβάλ Μαριδι.

Θυμιαβάλ Μαρια στα διαλείμματα εμεινο το φαγητό που τρεχατε προσκυντας τη εμυταστη μη θηρηει εμείνα-μη ηηλαις. Έβυ ειεί η ερηίδα αιου θαρθει υαιρος

που το παιδια σα διαλεγουμε γουιους

δε θα βραινουν στην τωχη

δε θα υπαρχουν πορτες υρειετες

με γυρμενους αητη

και τη δουρια σα τη διαλεγουμε

δε θααβτε αηγοα να μας κβανει εσα δουια.

Οι αυθωρηι-ειέρου! - θα μιζανέ με χρυμιατα

κι αηηοι με νοτες

Να φυραφεις μοναχα

σε μια μεγαλη φιαση με νερο

ζεφεις και εννοιες βαν κι δυτες

αηφροαρημοστοι-υαταηιεση-μουαφια-τιμη.

για το μαθητα της ιστορίας.

Ειναι Μαρια-δε θερω να ρεω γεμιατα-

δυβουλοι μαιροι.

Και θαρδουνέ κι αηηοι.

Δεν ξερω-μη ηησφιμενεις κι απο μενα ηηηα-

τοσα εηηεα τοσα εηαδα τοσα ρεω

κι αηηοα διαβαδα εμο υραταω υηηα:

«Σηλαβια εκει να ηηαοημενεις αυθωρηος».

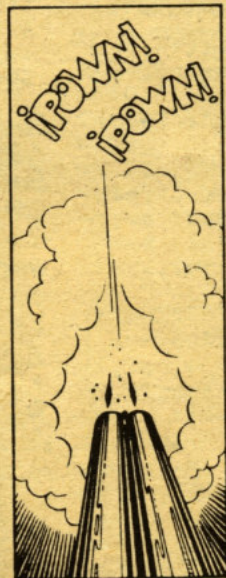
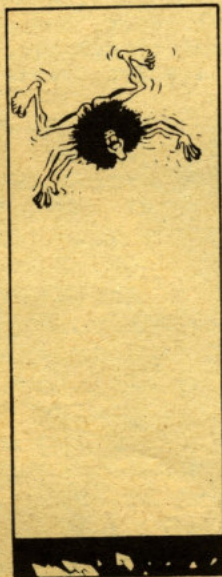
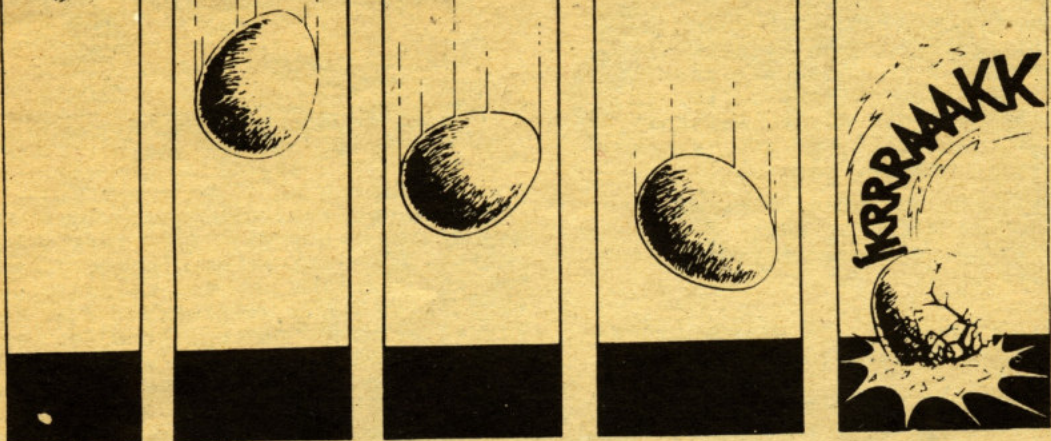
Θα την αηηαζαμε' τη ηηη!

Παροηα αυτα Μαρια. Κατερινα Γώγου

"ΙΔΙΟΝΥΜΟ"

CONCIONAMENTO

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ :
GEORGIU GLAFKOS
123, Rue de Sèze 69006
LYON - FRANCE

ΤΙΜΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ :
ΚΥΠΡΟΣ : 400 ΜΙΝΕΣ
ΕΛΛΑΔΑ : 60 ΔΡΑΧΜΕΣ